

**FYSIOTERAPIAOPISKELIJAN ANSIANTUNTIJUUDEN
KEHITTYMINEN LAB STUDIOMALLISESSA OPPIMISESSA**

Maija Litendahl

Fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittyminen
LAB studiomallisessa oppimisessa

Maija Litendahl
Opinnäytetyö
Kevät 2015
Fysioterapian tutkinto-ohjelma
Oulun Ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun Ammattikorkeakoulu
Fysioterapian tutkinto-ohjelma

Tekijä: Maija Litendahl

Opinnäytetyön nimi: Fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittyminen LAB studiomallisessa oppimisessa

Työn ohjaajat: Marika Heiskanen ja Ulla-Maija Seppänen

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Toukokuu 2015

Sivumäärä: 54+3

Fysioterapia on tieteenala, joka tutkii yksilön toimintakykyä, erityisesti liikkumista. Se on osa terveystalvvelujärjestelmää vastaten muun muassa ennaltaehkäisystä ja kuntoutuksesta. Fysioterapian ammatilliset kompetenssit ovat laajat ja tulevaisuuden fysioterapeutilta vaaditaan entistä enemmän hyvää stressinsietokykyä, oma-aloitteisuutta ja sopeutumista jatkuvasti vaihtuviin tilanteisiin. Tulevaisuudessa työskennellään yhä enemmän moniammatillisesti yhdessä muidenkin kuin terveydenhuollon henkilöstön kanssa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä LAB studiomallisessa oppimisessa verrattuna Suomen fysioterapian kompetensseihin. Vastaavaa tutkimusta ei ole aiemmin tehty. LAB studiomallin oppimisympäristö on työelämälähtöinen oppimisen malli painottuen tulevaisuuteen, jossa opiskelu tapahtuu monialaisissa ja kansainvälisissä tiimeissä projektiluonteisesti. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää Oulun ammattikorkeakoulun fysioterapian tutkinto-ohjelman sekä LAB studiomallisen oppimisen suunnittelussa.

Tutkimus on laadullinen, jonka tutkimusaineisto on syvällistä ja pohdiskelevaa perustuen asioiden syvälliseen ymmärtämiseen ja fysioterapiaopiskelijan oma-kohtaisiin kokemuksiin. Tutkimuksen aineisto kerättiin kuusi viikkoa kestäneen lead-vaiheen ajalta. Aineistona ovat videopäiväkirjat sekä viikoittaisia tuntemuksia ilmaiseva lämpötilamittari. Aineisto analysoitiin systemaattisesti käyttäen teorialähtöistä analyysimallia.

Tutkimuksen tuloksista voidaan päätellä, että LAB studiomallinen oppiminen edesauttoi opiskelijan ammatillista kasvua ja vastasi Suomen fysioterapian kompetensseihin monipuolisesti. Tutkimustuloksiin viitaten Suomen fysioterapian kompetensseista löytyi puutteita eri osaamisalueilta, kuten omien tunteiden reflektointi ja voimavarojen tunnistaminen, vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä teknologiaosaamisen vahvistaminen.

Asiasanat: laadullinen tutkimus, fysioterapia, toimintakyky, kompetenssi, tulevaisuus, vuorovaikutus, LAB studiomallinen oppiminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Program of Physiotherapy

Author: Maija Litendahl

Title of thesis: Physiotherapy student's professional expertise development in LAB Studio Model Education

Supervisors: Marika Heiskanen and Ulla-Maija Seppänen

Term and year when the thesis is submitted: May 2015

Number of pages: 54+3

Science of physiotherapy researches human's functionality, especially movement system. It is a part of health care organization focusing on prevention and rehabilitation. Competences of physiotherapy are wide and it is required that physiotherapists need to have even more stress tolerance, spontaneity and ability to adapt to changing situations in the future. Inter-professional working will also increase not only within health care professionals but also with other professions.

The purpose of the thesis is to research how professional expertise of a physiotherapy student develops in LAB Studio Model Education compared to the competences of physiotherapy in Finland. There is no equivalent research about the subject. LAB Studio Model Education is workplace-orientated and focuses on the future skills. Working and learning in LAB Studio Model Education is multi-professional and international project work. Oulu University of Applied sciences can utilize the research results when developing the education of physiotherapy.

The research is qualitative and the research data is profound and reflective based on deep understanding and experiments of a physiotherapy student. The data is collected during six-week lasting lead phase with video diaries and temperatures of thermometer expressing feelings of every week. The data is analyzed systematically using deductive analyzing model.

Based on the results the LAB Studio Model Education contributed the physiotherapy student to achieve competences of physiotherapy in Finland and she has developed professionally during the lead phase. The learning in LAB Studio Model Education environment responded to the physiotherapy competences in Finland. According to the results, there are inadequacy in physiotherapy competences such as reflection of therapist feelings, therapist resources, interaction skill development, and improvement of technology skills.

Key words: qualitative research, physiotherapy, functionality, competences, future, interaction, LAB Studio Model Education

Sisälllys

1 JOHDANTO	6
2 FYSIOTERAPIA AMMATTINA JA TIETEENALANA.....	8
2.1 Fysioterapeutin ammatillinen osaaminen ja toiminta.....	9
2.2 Ammattihenkilön ja kuntoutujan välinen vuorovaikutus.....	10
3 TULEVAISUUDEN KEHITYSNÄKYMÄT	12
4 LAB STUDIOMALLINEN OPPIMINEN	15
5 FYSIOTERAPIAN KOMPETENSSEIT SUOMESSA	18
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	21
6.1 Metodologia	21
6.1.1 Eettisyys.....	24
6.1.2 Luotettavuus	25
6.2 Aineiston analyysi.....	25
7 TULOKSET	30
7.1 Eettinen toiminta ja yhteistyö	30
7.2 Fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön	33
7.3 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen	37
7.4 Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta toteutuneet kompetenssit	39
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	42
9 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS.....	46
10 POHDINTA	48
LÄHTEET	52
LIITTEET	55

1 JOHDANTO

Tulevaisuudessa fysioterapian palvelujen tarjonnan muoto muuttuu olennaisesti. Palvelut suunnitellaan asiakaslähtöisesti vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin, jolloin keskitytään enemmän hyvinvointiin kuin sairauteen. Väestö ikääntyy ja kroonisten sairauksien määrä kasvaa. Yksityisellä puolella palvelujen keskittäminen lisääntyy, mikä tarkoittaa sitä, että asiakas saa samasta paikasta monipuolisempia palveluja. Fysioterapiapalvelujen lisäksi myös erilaisten tuotteiden myynti fysioterapiapalvelujen yhteydessä lisääntyy. Fysioterapeuteilta vaaditaan aiempaa laajempaa osaamista ja joustavuutta, koska työnkuva ja työpaikat vaihtuvat nykyistä useammin. Yrittäjäyys, yrittäjämäinen ajattelu ja kyky kilpailuun korostuvat. Täytyy ymmärtää markkinointia, luoda jatkuvasti uusia kontakteja sekä olla mukana teknologisessa kehityksessä. Omien tietojen ja taitojen jatkuva päivitys ovat avainasemassa. Kontaktit organisaatioihin, kuten yliopistoihin ovat eduksi, koska siellä tuotetaan uusinta uutta tietoa ja tutkimuksia. (Australian Physiotherapy Association 2013, 19-34.)

Opinnäyteyön tutkimuksen tarkoituksena on tutkia fysioterapian opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä eli tässä työssä tarkoittaen ammatillista kasvua LAB studiomallisessa oppimisessa. Asiantuntijuuden perustana on hyvän tietämyksen hallitseminen ammattialasta ja kyvystä soveltaa ammattitaitoa käytännön ongelmaratkaisutilanteissa. Asiantuntijuuden kehittyminen edellyttää syvää ymmärrystä ja taitoa reflektoida sekä analysoida asioita ja tilanteita kriittisestä näkökulmasta. Asiantuntijuuden kehittymistä tapahtuu oppijan ajattelun, suoriutumisen, itsereflektion ja persoonallisuuden alueilla. Marcia Mentacowskin kehittämän asiantuntijuuden kasvun malliin viitaten aktiiviseen oppimiseen vaikuttavat ulkoinen ja sisäinen fokusointi. Oppija käyttää ulkoista fokusointia silloin, kun hänellä on pyrkimys vastata esimerkiksi työelämän asettamiin vaatimuksiin. Silloin oppija pyrkii omasta sisäisen oppimisen motivaatiosta poispäin, joka taas on sisäisen fokusoinnin kohteena. Sisäisellä fokusoinnilla oppija muodostaa merkityksiä opituille asioille, jolloin hän kehittää omaa persoonallisuuttaan ja itsereflektiotaan. Aktiivinen oppija huomioi sekä sisäisen että ulkoisen fokusoin-

nin. Asiantuntijuuden kehittyminen on vuorovaikutusta työn teoriatiedon hallinnan ja persoonallisuuden välillä, jossa oppija reflektoi kokemuksiaan. (Soikkeli, Haapasilta & Siikaniemi 2006, 11-12.)

Opinnäytetyön kiinnostuksen kohteena on fysioterapeutin ammatillinen osaaminen tulevaisuudessa ja sen tutkimustehtävässä tarkastellaan fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä LAB studiomallisessa oppimisessa verrattuna Suomen fysioterapian kompetensseihin. Tässä työssä kompetensseilla tarkoitetaan osaamisvaatimuksia. Kompetenssit kuvaavat pätevyyttä sekä suoriutumiskykyä ammatillisissa tehtävissä (Suomen Fysioterapeutit Ry 2015c, hakupäivä 29.4.2015). Suomen fysioterapian kompetenssit, joita opinnäytetyössä käytetään, on opetusministeriön vuonna 2006 laatimasta työryhmämuistiosta, jossa kompetenssit on viimeksi päivitetty. LAB studiomallinen oppiminen on innovatiivista, monialaista sekä kansainvälistä ja se keskittyy tulevaisuuden haasteisiin. Opiskelu LAB studiomallisessa oppimisessa on projektimuotoista tiimityöskentelyä. (Heikkinen 2014, 6.)

Tutkimuksessa on käytetty laadullista tutkimusotetta. Opinnäytetyön tutkimustehtävää ei ole rajattu vielä aineistonkeruuvaiheessa, joten se tarkentui vasta opinnäytetyön prosessin aikana. Aineisto on kerätty ilman teoreettista viitekehystä perustuen fysioterapian opiskelijan jo aiemmin opiskelujen aikana kertyneeseen tietoon. Tutkimuksen analyysimenetelmänä on käytetty deduktiivista sisällönanalyysia. Opinnäytetyössä käytetty aineisto on pohdiskelevaa ja se tuottaa syvällistä tietoa.

Opinnäytetyön aihe tuli ideana opinnäytetyötä ohjaavilta opettajilta, jotka toimivat valmentajina myös LAB studiomallisessa oppimisessa. Tutkimus tuo uutta tietoa ja kehittämisideoita fysioterapian tutkinto-ohjelmaan ja LAB studiomalliseen oppimiseen. Aiheesta ei ole aiemmin tehty tutkimuksia ja siksi opinnäytetyö oli haastava tehdä. Toisaalta sen tekeminen oli hyvin antoisaa ja innovatiivista. Oman asiantuntijuuden kehittymisen tutkiminen oli hyvin mielenkiintoista ja siinä oppi paitsi paljon itsestä myös paljon fysioterapian ammatista sekä tulevaisuuden tuomista haasteista.

2 FYSIOTERAPIA AMMATTINA JA TIETEENALANA

Fysioterapian opettaminen on aloitettu Suomessa 1900-luvun alussa lääketieteellisessä tiedekunnassa. Koulutus aloitettiin, kun oli tarve kuntouttaa sodassa vammautuneita ja parantaa huonokuntoisten liikuntakykyä. Fysioterapia on ollut hyvin ongelma- ja sairauskeskeistä, josta kertoo sen alkuperäinen nimitys sairastoimimistelu. Viime vuosina onkin alettu tarkastelemaan kuntoutujaa entistä moniulotteisemman toimintakyvyn eri osatekijöiden näkökulmasta. (Talvitie, Karppi & Mansikkamäki 2006, 15-16.) Yksilö tulisi ottaa huomioon biopsykososiaalisena kokonaisuutena eli terveydentilaan liittyvien muuttujien lisäksi tulisi tarkkailla muuttuvia ympäristö- ja yksilötekijöitä, kuten perhettä, työtilannetta tai apuvälineitä (THL 2015, hakupäivä 11.4.2015).

Fysioterapian taustalla on fysioterapiatiede, joka tutkii ihmisen toimintakykyä ja liikkumista sekä erityisesti niiden heikkenemistä ja häiriöitä. Fysioterapia perustuukin näiden asioiden tuntemiseen ja parhaaseen saatavilla olevan tutkitun tiedon käyttämiseen. Fysioterapian menetelminä käytetään terveyttä ja toimintakykyä edistävää ohjausta ja neuvontaa, manuaalista ja fysikaalista terapiaa sekä terapeuttista harjoittelua. Apuvälinepalvelut kuuluvat myös osana fysioterapian menetelmiin. (Suomen Fysioterapeutit Ry 2015a, hakupäivä 9.4.2015.)

Fysioterapia kuuluu kuntoutuslainsäädännön mukaan lääkinnälliseen kuntoutukseen (Talvitie ym. 2006, 18). Fysioterapiassa toimitaan sosiaali- ja terveysalan palvelujärjestelmässä, jonka tarkoituksena on taata turvallisuus ja hyvinvointi ihmiselle sekä hänen elinympäristölleen. Tässä kuntoutuksen merkitys on suuri. Kuntoutus on osa sosiaali- ja terveydenhuoltoa, johon monikulttuurisuus, kansainvälisyys ja kehittyvä teknologia tuovat haastavia kehittämisenäkymiä. Kuntoutusta voidaan kuvata muutosprosessina, jossa tavoitteena ovat ihmisen itsenäinen selviytyminen, hyvinvointi sekä työllisyyden ja toimintakyvyn edistäminen. Kuntoutus toteutetaan useasti moniammatillisesti ja monialaisena toimintana. Eri ammatinedustajat tekevät töitä yhdessä ja jokaisen on tunnettava oma toiminta-alueensa ja rajansa sekä arvostettava muiden asiantuntijuutta.

Näin pystytään mahdollisimman hyvin edistämään henkilön kuntoutumista sekä edesautetaan ja tuetaan kuntoutujan ja hänen läheistensä sitoutumista kuntoutusprosessiin. (Opetusministeriö 2006:24, 28-29.)

2.1 Fysioterapeutin ammatillinen osaaminen ja toiminta

Fysioterapeutti on terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö. Fysioterapia ammattia saa harjoittaa tai nimikettä käyttää vain fysioterapian tutkinnon suorittanut henkilö. Fysioterapeutti on ammattilainen, joka vastaa itsenäisesti oman työnsä suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista sekä myös työnsä kehittämisestä. Hän ottaa työssään huomioon eettiset sekä lainsäädännölliset näkökulmat. Hän huomioi myös vaikuttavuuden, tehokkuuden sekä taloudellisuuden (Suomen Fysioterapeutit Ry 2015a, hakupäivä 9.4.2015.) Fysioterapeutti työskentelee näyttöön perustuvien pääperiaatteiden mukaisesti. Fysioterapeutin tulee tuntee ihmisen fyysinen toimintakyky tieteestä käytäntöön. (vertaa Sahrman 2014, 1034-1042). Fysioterapian ammattilaisen pääperiaatteena on maksimoida toimintakykyä ja minimoida toimintakyvyn häiriöitä kaikenikäisillä kuntoutujilla koko elinkaaren ajan. Tässä kontekstissa liike on optimaalisen elämisen ja elämänlaadun rakentamisen avainasemassa. Sen vuoksi fysioterapian ammattilaisen tulee tuntee ja tietää ihmisen liikuntajärjestelmä (movement system), joka on myös perustana käytännön harjoittelulle, koulutukselle ja ammattialan tutkimuksille. (Sahrman 2014, 1035.) Useissa kansainvälisissä lähteissä puhutaan fysioterapeutin jatkuvasta ammatillisesta kehittämisestä (CPD, Continuing Professional Development), jolla tarkoitetaan sitä, että fysioterapeutin tulee jatkuvasti kehittää itseään sekä ammattialaansa perehtymällä uusimpiin tutkimuksiin ja kouluttautumalla jatkuvasti. (Chartered Society of Physiotherapy 2015, hakupäivä 24.4.2015.) Australian fysioterapian yhdistyksen mukaan fysioterapeutin tulee päivittää ammatillista tietoa ja taitoa vastaamaan terveydenhuollon asettamia standardeja (Australian Physiotherapy Association 2015, hakupäivä 24.4.2015).

2.2 Ammattihenkilön ja kuntoutujan välinen vuorovaikutus

Fysioterapiassa korostuvat vuorovaikutustaidot. Fysioterapeutin tehtävänä on tunnistaa kuntoutujan voimavarat. Terapeutin ja kuntoutujan väliseen vuorovaikutukseen liittyvät sosiaaliset, tiedolliset ja tunteelliset tekijät. Näiden tarkoituksena on tukea kuntoutujaa sosiaalisesti, luoda positiivinen ilmapiiri ja saada kuntoutuja aktiivisesti mukaan kuntoutusprosessiinsa. Tasavertainen työskenteleminen on edellytys myönteisen terapiasuhteen kehittymiselle. Terapian tavoitteet asetetaan yhdessä ja molemmat osapuolet ovat aktiivisesti mukana kuntoutusprosessissa. Kummatkin osapuolet kunnioittavat toisiaan ja saavuttavat näin luottamuksellisen terapiasuhteen. (Talvitie ym. 2006, 51-53.)

Terveystieteiden tutkimuksissa kuntoutujan aktiivista osallistumista lisää terapeutin pyrkimys rakentaa luottamuksellinen suhde kuntoutujaan. Tällöin terapeutti tukee ja kuuntelee häntä. Tämä on valtaistumista (empowerment), jonka mukaan kuntoutuja ei ole vain ohjeita vastaanottavassa roolissa vaan ottaa itse vastuuta omasta kuntoutuksestaan ja hän on vuorovaikutuksessa terapeutin kanssa tasavertainen. Tähän on alettu kiinnittämään huomiota myös fysioterapiassa. Kuntoutuja saa paremmin tarpeitaan vastaavia ohjeita ja neuvoja sekä tukea terapeutilta, kun kuntoutuja saa itse määritellä tarpeensa ja tuoda esille oman näkökulmansa. (Talvitie 2006, 56.) Piiraisen väitöskirjaan viitaten, turvallinen terapiasuhte mahdollistaa tuloksellisen terapian. Pyrkimyksenä on, että kuntoutuja voi luottaa terapeuttiin niin luottamuksella kerrottujen asioiden salassapidon kuin ammattitaidonkin osalta. Kuntoutujan ja terapeutin täytyy ymmärtää toinen toisiaan, joka edesauttaa vahvan vuorovaikutussuhteen syntymisessä. Kuntoutujan voimattomuus ja luopuminen esimerkiksi harrastuksista ovat merkkejä epäuskosta tulevaan, jotka terapeutin tulee huomioida terapian suunnittelussa. (Piirainen 2006, 54-69.)

Fysioterapeutin tulee kunnioittaa kuntoutujaa, tämän itseisarvoa, yksilöllisyyttä sekä itsemääräämisoikeutta. Esteenä näiden asioiden toteutumiselle terveydenhuollossa on ollut toimintamalli, jossa ei ole otettu kuntoutujaa aktiivisesti mukaan omaan kuntoutusprosessiin eikä hänen mielipiteitään ja ajatuksiaan ole otettu merkittävästi huomioon. Tutkimuksista käy ilmi, että fysioterapeutit valit-

sevatkin hoitotoimenpiteitä itselleen tuttujen menetelmien perusteella. Tällöin ei oteta huomioon kuntoutujan yksilöllisyyttä ja henkilökohtaisia tarpeita. (Talvitie 2006, 58-59.) Tärkeää on, että kuntoutuja tulee ymmärretyksi ja kuunnelluksi, siten voidaan käyttää hänelle parhaiten sopivia hoitomenetelmiä (Talvitie 2006, 64). Kuntoutujan kokemuksellisuus itsestä välittyy minäkuvassa ja siten myös vuorovaikutuksessa. Terapeutti saa paljon tietoa kuntoutujasta ja ymmärtää häntä paremmin, kun kuuntelee kuntoutujaa tarkasti ja ottaa hänen kertomat ajatukset ja asenteet huomioon kuntoutusprosessissa. (Lindfors 2014, 8.)

3 TULEVAISUUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Terveystenhuollon palvelujen kysyntä on kasvanut ja kysynnässä on havaittu merkittäviä alueellisia eroja. Toimintaympäristö on kansainvälistynyt niin asiakkaiden kuin henkilökunnankin osalta. Sekä ammattilaiset että asiakkaat hyödynävät yhä enemmän teknologiaa. Kustannuskriisi on terveyspalvelujen taustalla jatkuvasti. Tavoitteena on taata tasavertaiset oikeudet ja palvelut valtakunnallisesti ja yhdenvertaisuudessa tuetaan heikompiosaisia. Itsensä hoitamattomuus sekä liikkumattomuus ovat kansanterveydellisesti suuri ongelma, joka käy ilmi muun muassa Uuden Kouvolan terveyspalvelujen selvityksistä. Asiakaslähtöisten palveluiden ajatellaan olevan ratkaisuna liikkumattomuuteen sekä itsensä hoitamattomuuteen. (Antila & Vainikainen 2010, 14.)

Fysioterapiapalvelut ovat sidoksissa suomalaiseen yhteiskuntakehitykseen ja kansanterveydessä tapahtuviin muutoksiin. Tulevaisuudessa fysioterapeuteille yhä merkittävämmäksi osaamisalueeksi nouseekin vaihtuvien tilanteiden ennakointi ja niihin sopeutuminen. Toimintaperiaatteita tulevaisuudessa ovat muun muassa ennaltaehkäisy, terveyden edistäminen, riskiryhmien tunnistaminen, syrjäytymisen ehkäisy sekä voimavaralähtöinen työskentely, jossa otetaan huomioon kuntoutujan toimintakyky ja mielekkyys kuntoutusta kohtaan. Ohjaavia arvoja ovat bio-psyko-sosiaalinen eli kokonaisvaltainen ihmiskäsitys, osallisuus, tasa-arvo sekä yhdenvertaisuus. Toimintaa tulisi kohdentaa johtamiseen, palvelujen rakenteeseen sekä työn organisointiin ja elinkaariajatteluun. On oletettavaa, että fysioterapeuttien toiminta-alat laajenevat ja kohdentuvat yhä enemmän kuntoutujan omaan elinympäristöön. Monikulttuurisuus sekä monialaisuus tulevat luonnolliseksi osaksi fysioterapian osaamisaluetta. (Suomen fysioterapeutit 2011, 18-19.) Monikulttuurisuus on otettu huomioon myös Eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksessä (EQF, The European Qualifications Framework), joka ohjaa osaamistasovaatimuksia ja helpottaa vertailua eri Euroopan maiden koulutusten sekä työelämän välillä (Suomen Fysioterapeutit Ry 2015c, hakupäivä 29.4.2015). Eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksen tarkoituksena on helpottaa liikkumista yli rajojen niin koulutuksellisissa, ammatillisissa

kuin kansainvälisissäkin yhteyksissä. (Suomen Fysioterapeutit 2011, 31.) Verkossa olevan työpaikkaportaalin ESCO:n (European Skills/Competences, qualifications and Occupations) tehtävänä on saattaa työntekijöitä ja työnhakijoita yhteen kaikissa Euroopan Unionin jäsenvaltioissa. ESCO on taito- osaamis- ja ammattiluokittelujärjestelmä, jota on alettu kehittää, koska ammattipätevyyksiä ei ole voitu suoraan vertailla toisiinsa korkeakoulututuin Euroopan Unionin alueella. Järjestelmän tarkoituksena on helpottaa rajojen yli kulkemista ja työpaikkojen hakemista oman maan ulkopuolelta. (Mesiäinen 2013, 51.) Monikulttuurisuus on otettu huomioon myös muun muassa Hollannin fysioterapian käypähoitosuosituksissa, jotka on käännetty englannin kielelle kansainvälisyyden yhtenäistämisen saavuttamiseksi. Yhteisen kielen avulla pystytään kehittämään ja luomaan yhtenäisempiä fysioterapiasuosituksia Euroopassa. (Koninkrijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie, hakupäivä 21.4.2015.)

Tulevaisuudessa laajennetut tehtävänsiirrot yleistyvät, mikä on nähtävissä jo muun muassa alaselkäpotilaiden tutkimisen siirtämisenä lääkäriltä fysioterapeutille. Verraten esimerkiksi Australian toimintamallien kehittämiseen, Suomessa pystytään puuttumaan heikommin fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen kansanterveyden näkökulmasta. Huono fyysinen kunto sekä liikunnan puute ovat merkittäviä riskitekijöitä. Tähän tulisi puuttua aiempaa määrätietoisemmin. (Suomen fysioterapeutit 2011, 18-19.)

Tulevaisuudessa teknologian hyödyntäminen on yhä suuremmassa roolissa ja vuonna 2020 Suomi onkin jo muuttunut verkostoyhteiskunnaksi. Sähköiset potilastietoarkistot ja digitalisoituvat palvelut löytyvät verkosta, joka tuo mukanaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja lisää kilpailukykyä. Väestö Suomessa ikääntyy, joka vaatii lisää resursseja. Kilpailu osaavasta henkilökunnasta kasvaa, koska työelämästä jää pois enemmän työntekijöitä kuin mitä sinne tulee tilalle. Olennainen muutos työmarkkinoilla on, että työnantaja ei pysty takaamaan vakituista työpaikkaa ja etenevää uraa. Määräaikaiset työsuhteet siis jäävät yhä yleisemmin käytäntöön myös fysioterapia-alalla. Tämä johtaa siihen, että työntekijän tulee olla joustava ja sopeutuva. Hänen täytyy pystyä siirtymään sujuvasti työnantajalta toiselle ja siten hyödyntää kokonaisvaltaista kokonaiskapasiteettiaan. Sen vuoksi yrittäjyysajattelu ja organisointikyky nousevat oleelliseksi

osaksi asiantuntijuutta. Tulevaisuuden työntekijä on visiointikykyinen ja innovatiivinen sekä hänen tulee omata hyvät stressinsieto- ja oma-aloitteisuustaidot. (Suomen fysioterapeutit 2011, 20-21.)

4 LAB STUDIOMALLINEN OPPIMINEN

LAB studiomallinen oppiminen on projektiluontoista oppimista, jonka perusajatuksena on opetella ja kehittää ammatillisia taitoja pienissä moniammatillisissa ryhmissä. (Heikkinen, kesällä 2015 julkaistava artikkeli.) LAB studiomallinen oppiminen luo mahdollisuuksia perustaa uusia toimialayrityksiä. LAB studiomallin oppiminen on alun perin kehitetty ICT-alan ennustettua rakennemuutosta ajatellen. Nähtiin, että muun muassa Nokialta tullaan irtisanomaan satoja tuotekehittelijöitä tulevien vuosien aikana ja pelialasta sen sijaan ajateltiin tulevan uusia työllistäviä mahdollisuuksia. Näin Oulu Game-LAB sai alkunsa. LAB studiomallisen oppimisen ympäristöä on sittemmin hyödynnetty myös muille toimialoille vastaamaan ajankohtaisiin työelämän tarpeisiin. (Heikkinen 2014, 5.) LAB studiomallisen oppimisen viitekehys on kehitetty Oulun ammattikorkeakoulussa vuosien 2012-2014 välisenä aikana ja sen toimintaa kehitetään edelleen (Heikkinen, kesällä 2015 julkaistava artikkeli).

Oppimisympäristönä LAB studiomallisessa oppimisessa on tila, joka on suunniteltu vastaamaan todellista työympäristöä (Heikkinen, kesällä 2015 julkaistava artikkeli). Oppimisympäristön tila on olennainen osa LAB studiomallista oppimista, koska se on suunniteltu tukemaan luovuutta, aktiivisuutta ja motiivointia tekemistä kohtaan (Heikkinen 2014, 18). Ympäristössä tapahtuvaa työskentelyä ei rajoiteta tai anneta tarkkoja ohjeita, miten siellä tulisi toimia. Oppimisympäristön tulee olla opiskelijoiden käytettävissä vuorokauden ympäri. Siellä työskentely ja liikkuminen sekä vuorovaikutus muiden kanssa ovat vapaata. (Heikkinen, kesällä 2015 julkaistava artikkeli)

Opintojen tarkoituksena on opettaa kompetensseja, jotka vastaavat työelämän tarpeisiin ja tulevaisuuden haasteisiin. LAB studiomallisen oppimisen opinnot koostuvat kolmesta eri vaiheesta, jotka ovat lead-vaihe, lab-vaihe sekä demo-vaihe. Tämän opinnäytetyön tutkimus kohdistuu ensimmäiseen vaiheeseen eli lead-vaiheeseen. Sen aikana aloitetaan konseptin kehitys. Lead-vaiheessa edetään nopeatempoisesti ideasta projektiin. Tiimeille annetaan joko työelämästä

(usein yhtiöltä tai yritykseltä) tuleva ongelma ratkaistavaksi tai idea kehitettäväksi. Lead-vaiheen loppuun mennessä noin puolet aloittaneista tiimeistä on tippunut pois GATE1- ja GATE2-tapahtumissa, joissa asiantuntijat pisteyttävät kunkin ryhmän projektin esityksen (pitchauksen) tarpeen, ratkaisun ja liiketoiminnan osalta. (Heikkinen, kesällä 2015 julkaistava artikkeli.)

Opinnäytetyön tutkimuksessa tutkittava kuului tiimiin, joka oli mukana kehittäessä pelielementtejä sisältävää puhelinsovellusta 6-12-vuotiaille lapsille taroituksenaan aktivoida lapsia fyysisesti passiivisen istumisen ja pelaamisen sijaan. Alkuperäisryhmä muodostui kahdesta insinööristä ja yhdestä fysioterapiaopiskelijasta. GATE1-tapahtuman jälkeen pudonneista ryhmistä tutkittavaan ryhmään uusiksi jäseniksi tulivat kaksi insinööriä sekä kaksi toimintaterapian opiskelijaa osa-aikaisesti. Insinöörit olivat koulutukseltaan eritaustaisia. Ryhmään kuuluvat jäsenet olivat Suomesta, Filippiineiltä sekä Belgiasta.

LAB studiomallisen oppimisen oppimistavoitteet voivat vaihdella LABeittain, joissakin voidaan painottaa enemmän esimerkiksi kansainvälisyyttä. Oppimispainotukset vaihtelevat toimialapainotusten mukaan. LAB studiomallisessa oppimisessa hyödynnetään mestari-kisälli-ajattelua. Keskiössä on tekemällä oppiminen ja kansainvälinen oppimisympäristö. LAB studiomallinen oppiminen nähdään yhteisenä prosessina. Ajatuksena on, että kaikki LAB studiomallisessa oppimisessa opiskelevat ja työskentelevät oppivat toinen toisiltaan. Työskentelyssä käytetään tutkivaa ja kehittävää oppimismallia ja oppimisen tuloksena syntyy osaamista. (Heikkinen 2014, 6- 20.)

Kaikille LAB studiomallin oppimiselle yhteistä ovat niitä yhdistävät metasubstanssit eli kompetenssit. Metasubstanssit ovat yrittäjämäinen ajattelu sekä asenne, johtaminen, tiimityöskentely ja luova ratkaisujen kehittäminen monialaisesti. Näiden osa-alueiden tulisi näkyä LAB studiomallisessa oppimisessa tapahtuvassa valmennuksessa, jota annetaan luentojen muodossa koko ryhmälle tai pienryhmittäin tarpeiden mukaan. LAB studiomallin oppimisessa kannustetaan oppijaa muun muassa itseohjautuvuuteen, aktiivisuuteen, eri verkostojen ja ammattien osaamisen hyödyntämiseen, uusien kontaktien luomiseen sekä huomisen johtajuuteen. (Heikkinen 2014, 16-17.) Niin LAB studiomallisen oppi-

misen kuin monialaisuudenkin taustalla näkyy T-mallin osaaminen. T-mallin pystypylväällä kuvataan oman ammattialan syvää tietoa ja asiantuntijuutta kun taas vaakapylväällä kuvataan innostusta ja kiinnostusta muita aloja kohtaan sekä muiden osaamisalueiden ymmärtämistä. T-mallin osaajia tarvitaan tulevaisuudessa monilla eri aloilla. (Rajander-Juusti 2013, 24.)

5 FYSIOTERAPIAN KOMPETENSSIT SUOMESSA

Fysioterapeuttien ammatillinen osaaminen muodostuu kolmesta aihealueesta, jotka muodostavat yhdessä fysioterapian kompetenssit eli osaamisvaatimukset. Kompetenssien tarkoituksena on määritellä, miten opiskelijan asiantuntijuuden tulisi kehittyä tutkinto-ohjelman aikana. Kompetenssien aihealueet ovat pääosin eettinen toiminta ja yhteistyö (taulukko1), fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön (taulukko2) sekä tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen (taulukko3). Kunkin ammatillisen osaamisen aihealue koostuu tarkentavista osaamiskuvauksista, jotka on merkitty taulukoihin aihealueittain. Fysioterapian taidollisen osaamisen ja taitojen soveltaminen käytäntöön otsikon alta on jätetty kaikki suoraa asiakastilannetta kuvaavat kompetenssit pois, koska LAB studiomallisessa oppimisessä ei ollut tutkittavan projektiin liittyen asiakastilanteita lead-vaiheen aikana, joita olisi voitu harjoittaa. Kompetenssit ovat kokonaisuudessaan liitteenä työn lopussa (liite1). (Opetusministeriö 2006:24, 30-32.)

Fysioterapian eettisen toiminnan ja yhteistyön kompetenssien mukaan fysioterapeutti

- toimii ammatillisesti ja eettisesti ja noudattaa lainsäädäntöä
- ottaa vastuun antamastaan fysioterapiasta ja muusta toiminnasta
- ymmärtää kuntoutujaa ja ottaa kulttuuritaustan huomioon
- työskentelee itsenäisesti, moniammatillisesti, työryhmissä, palveluverkostoissa ja -ketjuissa sekä projekteissa
- pystyy toimimaan ammatinharjoittajana, yrittäjänä ja toisen palveluksessa

TAULUKKO 1. Eettinen toiminta ja yhteistyö (Opetusministeriö 2006:24, 30-32)

Fysioterapian taidollisen osaamisen ja taitojen soveltamisen käytäntöön kompetenssien mukaan fysioterapeutti

- tuntee kuntoutuksen ja fysioterapian aseman ja merkityksen yhteiskunnassa sekä niiden teoreettiset lähtökohdat
- ymmärtää ihmisen toiminta- ja liikkumiskykyyn vaikuttavat tekijät
- hallitsee liikuntatieteellisen, lääketieteellisen sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisen tiedon
- osaa tutkia ja analysoida toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä
- käyttää työssään mittareita luotettavasti
- käyttää kliinistä päättelyä
- arvioi menetelmien vaikutuksia systemaattisesti ja tarvittaessa muuttaa menetelmiä
- käyttää terapeuttisen harjoittelun menetelmiä optimaalisen toimintakyvyn saavuttamiseksi
- vaikuttaa alansa asiantuntijana yksilön/väestön terveyttä edistävään yhteiskunnalliseen kehittämiseen
- toimii terveystieteiden ohjaaja ja neuvojana, tietää mahdollisuudet ja rajoitukset
- suunnittelee sovellettua liikuntaa ryhmille liikunnan didaktiikkaa ja eri liikuntamuotoja käyttäen
- soveltaa fysioterapiaa eri-ikäisille terveille ja sairaille toimintakykyä edistävästi
- osallistuu toimintakyvyn -ympäristön ja palvelutarpeiden arviointiin ja suunnittelee ja toteuttaa fysioterapiaa osana toimintakykyä kehittävänä ja ylläpitävänä kuntoutuksena

TAULUKKO 2. Fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön (Opetusministeriö 2006:24, 30-32)

Fysioterapian tutkimus- ja kehittämistyön sekä johtamisen kompetenssien mukaan fysioterapeutti

- käyttää taloudellista, hallinnollista ja työnjohdollista osaamista sekä tiedottaa työstään tarkoituksenmukaisesti
- soveltaa laadunhallinnan menetelmiä työssään
- kehittää itseään, työtään ja ammattialaansa aktiivisesti käyttäen tutkivaa ja kehittävää työtettä
- seuraa fysioterapian kansallista ja kansainvälistä kehittymistä
- arvioi kriittisesti ammattitoimintaansa
- omaa korkeatasoiset viestintä- ja informaatioteknologiataidot

TAULUKKO 3. Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen (Opetusministeriö 2006:24, 30-32)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite kuvaavat, mitä opinnäytetyössä aiotaan tutkia, kokeilla tai tuottaa ja kenelle tutkimus tehdään. Laadullisessa tutkimuksessa ilmiötä kuvataan mahdollisimman luonnollisessa, todenmukaisessa tilanteessa, jossa tiedonantajan näkökulmat tulevat hyvin esille. Laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä käytetään sen vuoksi esimerkiksi avointa haastattelua. Laadullisella tutkimuksella pyritään yleistettävyyden sijasta ymmärrykseen. (Kajaanin ammattikorkeakoulu, hakupäivä 26.5.2015.) Kylmän ja Jurvakan (2007, 53) mukaan tutkimustehtävät tarkentavat tutkimuksen tarkoitusta kysymysmuodossa. Laadullisessa tutkimuksessa tutkimustehtävät ovat usein aluksi laajoja, sillä tarkoituksena on tuottaa tietoa tiedonantajan näkökulmasta.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä LAB studiomallisessa oppimisessä verraten niitä Suomen fysioterapian kompetensseihin.

Opinnäytetyön tutkimustehtävinä oli kuvailla

1. Mitkä Suomen fysioterapian kompetenssit toteutuivat LAB studiomallisessa oppimisessä?
2. Mitkä Suomen fysioterapian kompetenssit jäivät toteutumatta LAB studiomallisessa oppimisessä?
3. Mitä muita kompetensseja LAB studiomallisessa oppimisessä opittiin?
4. Miten LAB studiomallisessa oppimisessä opitut tekijät vastaavat tulevaisuuden fysioterapian ammatin kompetensseihin?

6.1 Metodologia

Metodologialla kuvataan lähestymistapaa tutkittavaan aiheeseen eli sitä, miten tieteellistä tietoa tavoitellaan. Metodologia, joka tutkimukseen valitaan, ohjaa

tutkimuksen etenemistä. Joskus ilmiön tutkimisen kannalta metodologisia rajoja joudutaan rikkomaan. (Kajaanin ammattikorkeakoulu, hakupäivä 26.5.2015.) Tutkija tekee koko tutkimusprosessin ajan tutkimukseen liittyviä valintoja. Esi-merkiksi on valittava mitä tutkitaan, miten aineistoa kerätään ja mitä lähestymistapaa tutkimuksessa käytetään. Tätä prosessia kutsutaan tutkimuksen metodologiaksi. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 123, 183.)

Tässä tutkimuksessa on käytetty laadullista tutkimusotetta, jota hyödynnetään paljon humanistisessa terveystieteessä. Laadullisissa tutkimuksissa korostuvat asioiden ymmärtäminen ja osallistujien eri näkökulmat. Tiedon tuottamisen pääperiaatteena ovat tulkinnat kyseisessä yhteydessä. (Janhonen & Nikkonen 2001, 14-15.) Laadullinen tutkimusote tähän opinnäytetyöhön on valittu sen vuoksi, että sillä voidaan tuottaa hyödyllisempää tietoa tutkittavasta asiasta verrattuna määrälliseen tutkimusotteeseen.

Tässä tutkimuksessa korostuu asioiden syvälinen ymmärtäminen. Laadullista tutkimusotetta käytetään etenkin silloin, kun tutkittavasta ilmiöstä ei ole aiempaa tutkittua tietoa (Kylmä, Vehviläinen-Julkunen & Lähdevirta, 2003 hakupäivä 20.5.2015.) Tämä tutkimus oli laadullinen, koska tutkimuksessa haluttiin saada selville yhden fysioterapiaopiskelijan omakohtainen kokemus omasta oppimisestaan LAB studiomallisessa oppimisessä.

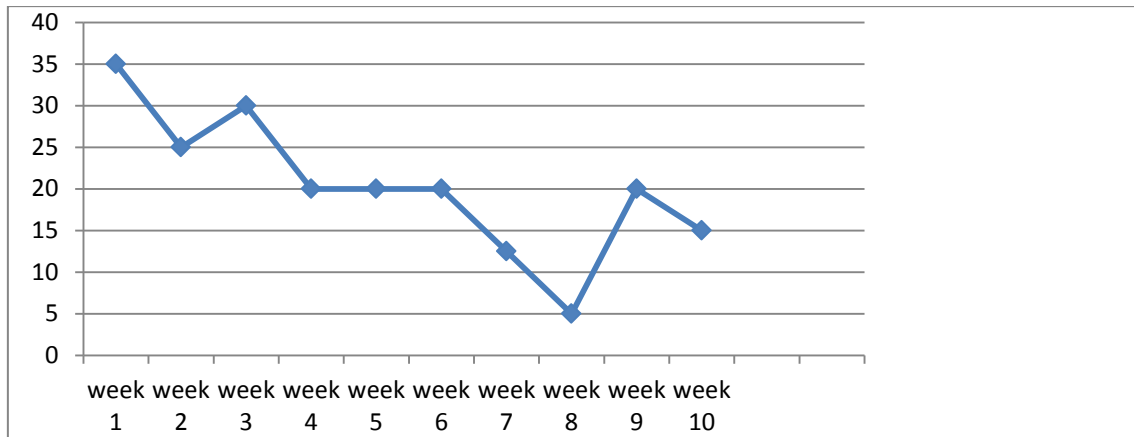
Tämän tutkimuksen tarkoitusta voidaan luonnehtia kartoittavaksi. Kartoittava tutkimusote kehittää hypoteeseja vähän tunnetuista ilmiöistä eli aiheesta, josta ei ole aikaisemmin tehty tutkimuksia. Tutkimuksen tuloksiin perustuen voidaan tehdä hypoteesi. Hypoteesi ei ole kuitenkaan yleistettävissä, koska tässä tutkimuksessa tutkitaan vain yhtä henkilöä. Opinnäytetyön tutkimus etsii uusia näkökulmia fysioterapian tutkinto-ohjelman ja LAB studiomallisen oppimisen kehittämiseen. Uusien näkökulmien ja ilmiöiden etsiminen ovat kartoittavan otteen keskeisiä tekijöitä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 134-135.)

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää Oulun ammattikorkeakoulun fysioterapian tutkinto-ohjelman sekä LAB studiomallisen oppimisen kehittämässä. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää fysioterapian tutkinto-

ohjelmassa ja LAB studiomallisessa oppimisessä erikseen sekä edesauttaa niiden soveltuvuutta yhteen tukien mahdollisimman hyvin fysioterapian opiskelijan oppimista. Opinnäytetyön tutkimus tuottaa syvällistä tietoa yksittäisestä henkilöstä.

Tiedonantajana tässä tutkimuksessa on fysioterapiaopiskelija, joka suorittaa opintojaan LAB studiomallisessa oppimisessä (vertaa 4 LAB studiomallinen oppiminen). Tiedonantaja on myös tämän tutkimuksen tutkija, joten informoinnista liittyen aineistonkeruuseen ja aineiston käsittelyyn ja niihin koskeviin eettisiin ja luottamuksellisiin toimintatapoihin keskusteltiin opinnäytetyötä ohjaavien opettajien kanssa ennen tutkimuksen aloittamista. Havaintoja tiedonantajasta tehtiin suurimmaksi osaksi työskentelyn aikana LAB studiomallisen oppimisen tiloissa, mutta myös vapaa-ajalla.

Aineistoa kerättiin videopäiväkirjojen avulla, joita nauhoitettiin vähintään joka toinen päivä lead-vaiheen ajan, joka kesti kuusi viikkoa. Nauhoitettujen videopäiväkirjojen yhteiskesto oli viisi tuntia ja yksitoista sekuntia. Päivän aikana tehtiin havaintoja oppimiskokemuksista sekä tuntemuksista ja ne kirjoitettiin muistiin. Päivän päätteeksi videolle nauhoitettiin päivän aikana kertyneet havainnot muistiinpanot tukena. Lisäksi aineistoa kerättiin joka viikon perjantaina olevassa tutor-ryhmässä, jossa käytettiin mittarina lämpötilamittaria asteikolla -50:stä asteesta +50:en asteeseen. Oma viikoittainen lämpötila merkittiin asteikolle kuvaan vastaen tuntemuksia viikon päättyessä. Lämpötiloista tehtiin kuvio, josta näkee tunteiden vaihtelun lead-vaiheen aikana (kuvio 1).

KUVIO 1. Viikoittaiset lämpötilat kymmenen viikon ajalta, joista kuusi ensimmäistä viikkoa tutkimuksen lead-vaiheesta

Kuviosta 1 näkee, että ensimmäisen viikon lämpötila oli +35 astetta. Tiedonantaja perusteli lämpötilan sillä, että ryhmä, jossa hän aloitti työskentelyn, oli todella kiva ja ryhmänjäsenet mukavia. Projektia, jonka kanssa tutkittava alkoi työskennellä, luonnehdittiin mielenkiintoiseksi ja hauskaksi. Korkeaa lämpötilaa perusteltiin myös alkuinnostuksella ja tyytyväisyydellä LAB studiomallisen oppimisen ilmapiiriin ja ympäristöön.

Lämpötilamittarin tarkoituksena oli seurata tutor-ryhmän henkilöiden tunteiden vaihtelua LAB studiomallisen oppimisen edetessä. Lämpötilamittari oli ryhmän tutorin kehittämä. Tällä menetelmällä kerättiin tietoa kymmenen viikon ajan, joista kuusi ensimmäistä viikkoa olivat lead-vaihetta. Sen vuoksi kuviossa on esitetty lämpötilat kymmenen viikon ajalta. Tiedonantajan lämpötila ei mennyt kertaakaan prosessin aikana miinuksien puolelle, joka kertoo siitä, että hänen motivaationsa on pysynyt hyvänä oppimisen aikana. Perustelut annetuille mittarin lukemille kerrottiin muille tutor-ryhmän jäsenille.

6.1.1 Eettisyys

Tutkimuksen perustehtävänä on tuottaa luotettavaa tietoa. Tutkimustuloksia ei saa muunnella tai vääristellä esimerkiksi kaunistelemalla. Tutkijan tulee olla työssään rehellinen, huolellinen ja tarkka. Myös tutkimuksessa havaitut puutteet

ja rajoitukset tulee kirjoittaa raporttiin. (Jyväskylän Yliopisto, hakupäivä 15.4.2015.) Tärkeimmät eettiset periaatteet laadullisessa tutkimuksessa ovat tutkittavan kohteen vapaaehtoisuus, luottamuksellisuus sekä henkilöllisyyden suojaaminen. Tutkimus ei saa missään määrin vahingoittaa tutkimuksen kohteina olevia henkilöitä. Tärkeää on myös analysoida, mikä on tutkijan rooli suhteessa tutkittaviin henkilöihin. (Janhonen ym. 2001, 39-40.)

6.1.2 Luotettavuus

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuutta mitataan aineiston laadulla, aineiston analyysillä, tulosten esittämisellä sekä itse tutkijalla. Aineiston laatu on korostuvassa asemassa. Sisällönanalyysissä haasteena on, miten aineistoa on pystytty pelkistämään kuvaamaan mahdollisimman luotettavasti tutkittavaa ilmiötä. Aineiston luokittelun tulee olla oleellista, jotta siitä voidaan tehdä päätelmiä, jotka ovat valideja. Sisällönanalyysin tulosten luotettavuutta määritellään siten, että tutkija pystyy osoittamaan sillä tulosten ja aineiston välisen yhtäläisyyden. Tätä voidaan todentaa ja tarkastella face-validiteetilla eli esittämällä tulokset henkilöille, jotka tuntevat tutkittavan ilmiön. (Janhonen ym. 2001, 36-37.)

6.2 Aineiston analyysi

Aineiston analyysi tehtiin deduktiivisesti eli teorialähtöisesti, jolloin aineistoa alettiin luokittelemaan teoriaan perustuen (Janhonen ym. 2001, 30). Teoreettiseen viitekehykseen ei perehdytty ennen aineistonkeruuta, mutta aineistonkeruuvaiheessa tiedonantajalla oli jo koulutuksen aikana kertynyt tietämys tutkimuksen teorialiedosta. Sen vuoksi aineiston keruuvaiheen jälkeen perehdyttiin vielä asioiden tarkentamisen vuoksi tutkimuksen teoreettiseen viitekehykseen. Aineistonanalyysi aloitettiin valitsemalla analyysiyksiköksi ajatuksellinen kokonaisuus, joka voi tarvittaessa olla yksi tai useampi kokonainen virke (vertaa Janhonen ym. 2001, 26). Videopäiväkirjoilla kerättyä aineistoa kuunneltiin useita kertoja video videolta, jotta aineiston sisällöstä saatiin hyvä kokonaiskuva, jonka jälkeen aineisto litteroitiin eli aukikirjoitettiin. Litteroitu aineisto luettiin läpi

monta kertaa, jolloin asiayhteydet alkoivat hahmottua. Teksti tulostettiin ja tulostetusta tekstistä alleviivattiin eri värein lausumia liittyen teoreettisesta viitekehystä poimituihin määritelmiin (alaluokat), jotka olivat eettinen toiminta ja yhteistyö, fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön sekä tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen. Jaottelu tapahtui perustuen asiayhteyteen, jossa asiat mainittiin. Tämä oli analyysirungon muodostamista (vertaa Janhonen ym. 2006, 31). Eri värein alleviivatut lausumat leikattiin erillisiksi suikaleiksi ja ne kirjoitettiin pelkistetyksi kartongille alaluokittain. Pelkistetyt ydinajatuksot luokiteltiin edelleen yläluokkiin. Yläluokat kirjoitettiin tietokoneelle ryhmittäin Word-asiakirjaan, jossa niitä vielä tarkasteltiin. Kirjattuja asioita luettiin useita kertoja läpi tulosten varmentamiseksi. Sisällön analyysiprosessia on havainnollistettu alla olevin esimerkein sekä analyysiprosessin eri vaiheita kuvaavilla kuviolla (katso kuvio 2 ja kuvio 3).

"Mitä mää arvostan? Esim. se toisen ihmisen kuuntelemisen jalo taito on hyvin tärkeä asia ja hyvin hyödyllinen ku oikeesti kuuntelet, mitä toinen sanoo ja sen yhdistät sitte omiin ajatuksiin niin siitähän tulee aina tuplasti parempi ku pelkäs-tään omat jutut."

toisen kuunteleminen tärkeää (pelkistetty alaluokka) → kuunteleminen (yläluokka) → vuorovaikutus (pääluokka)

yhdistää omat ja toisen ajatukset (pelkistetty alaluokka) → toisilta oppiminen (yläluokka) → ryhmätyöskentely (pääluokka)

"Toisilta oppiminen on tosi tärkeä asia ja se antaa tosi paljon. Siksi tykkään työskennellä moniammatillisesti, että siinä vahvistuu se oma osaamisalue, mutta ite pystyy niinku oppimaan niin paljon eri jutuista. Aivan mahtava juttu."

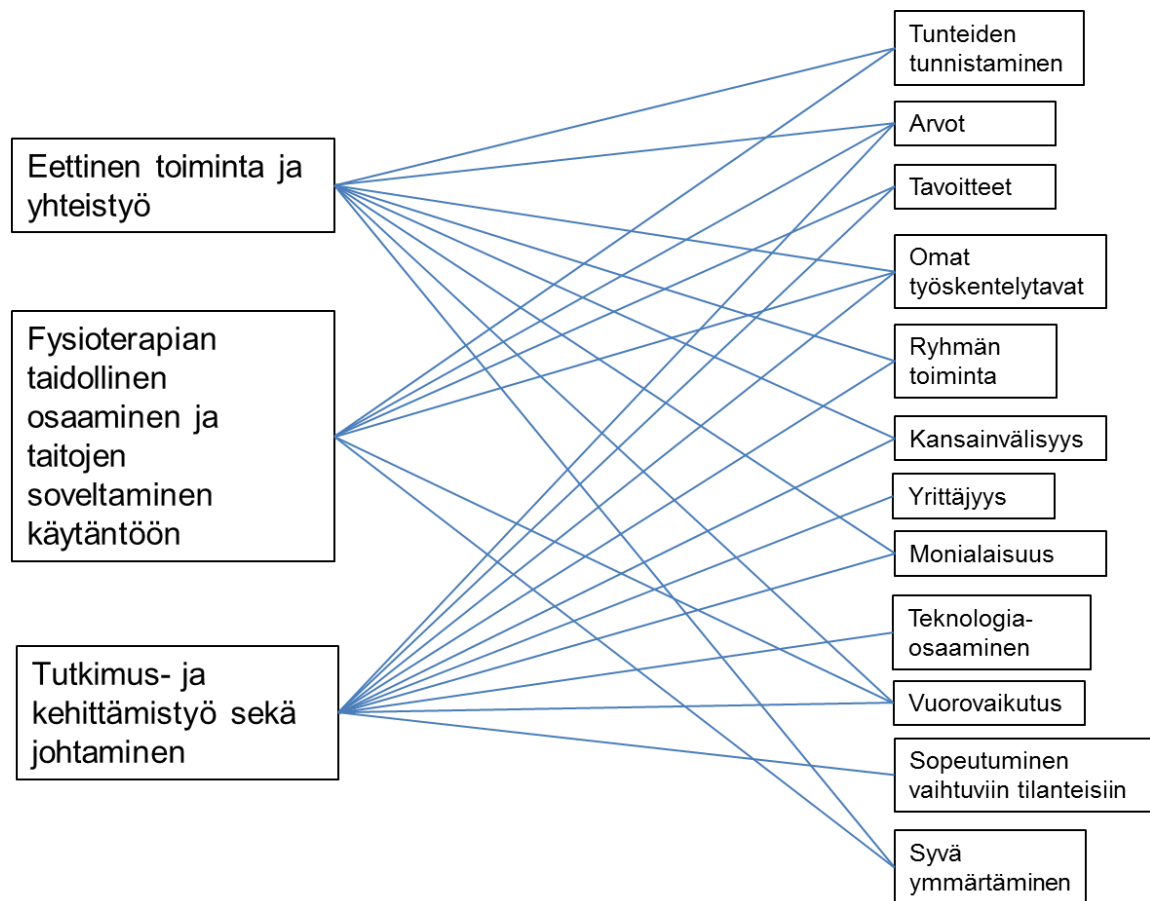
moniammatillinen oppiminen (pelkistetty alaluokka) → toisilta oppiminen (yläluokka) → ryhmätyöskentely (pääluokka)

oma osaamisalue vahvistuu (pelkistetty alaluokka) → oman ammatillisuuden tunnistaminen (yläluokka) → moniammatillisuus (pääluokka)

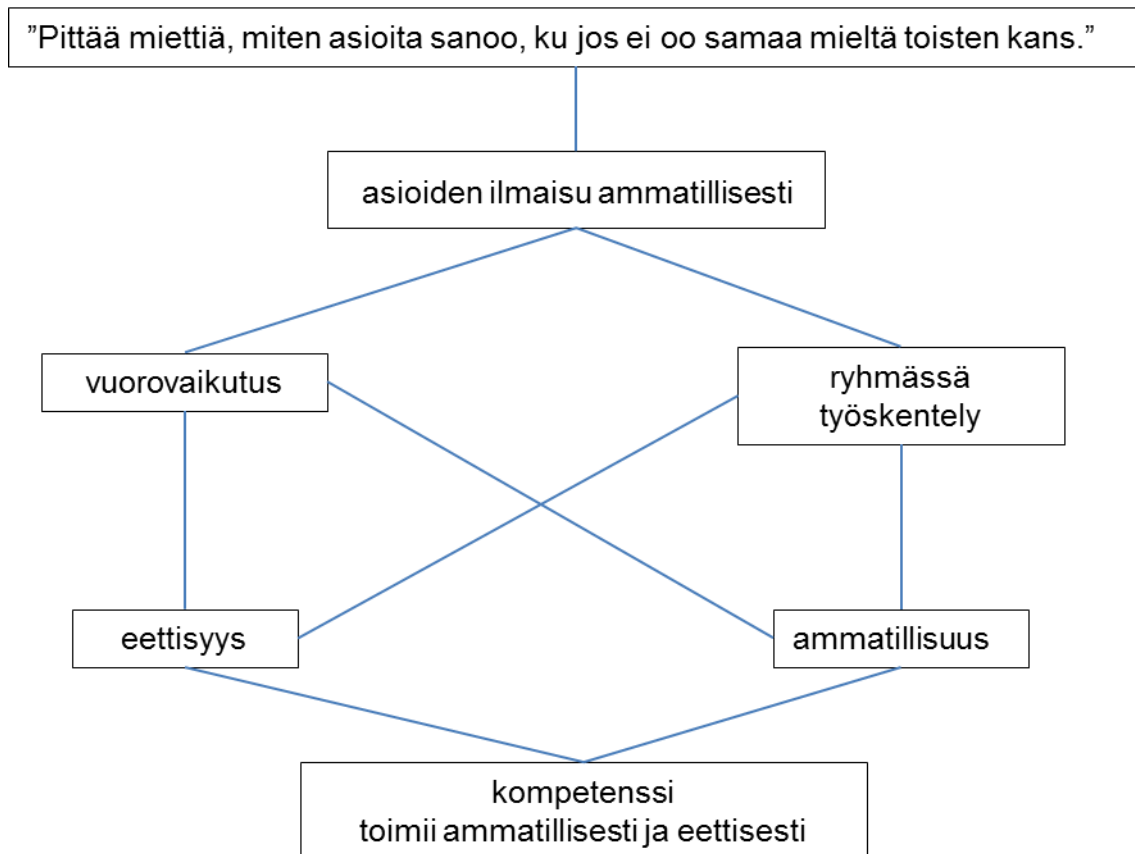
"Tällä hetkellä pyörii mielessä toisen arvostaminen, kunnioittaminen ja toisen tietotaidon arvostaminen."

toisen arvostaminen, kunnioittaminen ja tietotaidon arvostaminen (pelkistetty alaluokka) → toimintaa ohjaavat arvot (yläluokka) → vuorovaikutus (pääluokka)

Näin pääluokiksi muodostuivat edellä olevien esimerkkien mukaisesti *vuorovai-
kut**us, monialaisuus ja ryhmätyöskentely*. Pääluokkia verrattiin Suomen fysio-
rapian kompetensseihin, jolloin tutkimustuloksena löydettiin lead-vaiheen aikana
opitut asiat (katso kuvio 3).

Kuvio 2 Aineiston pääluokkien yhdistäminen Suomen fysioterapian kompetenssien pääotsikoihin

KUVIO 3. Aineiston alkuperäisen ilmaisun yhdistäminen Suomen fysioterapian kompetenssiin

7 TULOKSET

Seuraavassa on esitetty esimerkein LAB studiomallisessa oppimisessa toteutuneet Suomen fysioterapian kompetenssit. Kompetenssien pääotsikot ovat eettinen toiminta ja yhteistyö, fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön sekä tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen. Lead-vaiheen aikana ei tehdä suoraa asiakastyötä, jonka vuoksi sen alueen kompetensseja ei myöskään tarkastella tässä opinnäytetyössä. Toteutuneet ja toteutumattomat kompetenssit on esitetty myös taulukoittain (katso taulukot 4, 5 ja 6). Taulukossa 7 on esitetty Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta toteutuneet kompetenssit.

7.1 Eettinen toiminta ja yhteistyö

Aineistossa puhutaan useaan kertaan eettisyyteen liittyvistä asioista kuten toisten arvostaminen ja oman itsensä sekä ammattitaidon esille tuominen asiaankuuluvalla ja rakentavalla tavalla. Aineistossa pohditaan toimintaa ohjaavia arvoja ja kuinka ne vaikuttavat toimintatapoihin ja vuorovaikutukseen. Toisen ihmisen kuunteleminen koetaan tärkeäksi. Vuorovaikutustaitoihin liittyen aineistossa pohditaan, miten tuoda eriävät mielipiteet esille niin, että ne eivät loukkaa muiden näkökulmaa. Aineistossa puhutaan useasti tieto-aidosta, ammattitaidosta ja asioiden syvästä ymmärtämisestä. Omien ammatillisten rajojen tunnistamisesta puhutaan aineistossa paljon ja kerrotaan sen olevan tärkeä asia ja muun muassa muilta oppimisen ja erilaisuuden rikkauden koetaan avartavan näkemyksiä sekä ajattelutapaa saamalla uusia näkökulmia asioihin. Aineistossa kerrotaan oman ammatillisuuden kehittämisen alueista sekä vahvuuksien tunnistamisesta. Tässä auttoi selkeästi moniammatillinen yhteistyö eri alojen edustajien kanssa.

"Mitä mää arvostan? Esimerkiksi se toisen ihmisen kuuntelemisen jalo taito on hyvin tärkeä asia ja hyvin hyödyllinen ku oikeasti kuuntelet mitä toinen sanoo ja sen yhdistät omiin ajatuksiin niin siitähän tulee aina tuplasti parempi ku pelkäänsään omat jutut. Toisilta oppiminen on tosi tärkeä asia ja se antaa tosi paljon. Siksi tykkään työskennellä moniammatillisesti että siinä vahvistuu se oma osaamisalue mutta ite pystyy oppimaan niinku niin paljon eri juttuista. Aivan mah-tava juttu. Tällä hetkellä pyörii mielessä toisen arvostaminen, kunnioittaminen ja toisen tietotaidon arvostaminen."

Aineistossa kerrotaan vastuunottamisesta omasta työstä moniammatillisessa ryhmässä. Aineistossa pohditaan, onko työpanos riittävä ja saako ryhmä fy-sioterapian opiskelijalta kertyneestä ammattitaidosta sen, mitä tarvitsee.

"Tuntuu itestä välillä, että ne on paljon ahkerampia ku minä ja oonko tehny ite lii-an vähän."

Aineistossa puhutaan kulttuuritaustan ymmärtämisestä ja sen ottamisesta huo-mioon niin kuntoutujien eli tässä tapauksessa lasten kuin ryhmäläistenkin osal-ta. Aineistossa pohditaan, miten englannin kielen käyttäminen työkielenä vaikut-taa ryhmän jäsenten väliseen viestintään ja vuorovaikutukseen. Aineistossa ker-rotaan kielellisistä ongelmista, kun englannin kielen sanasto ei ollut tarpeeksi kattava. Kansainvälisyydestä ja kansainvälisesti työskentelemisestä puhutaan kiinnostuksen kohteena. Aineistossa puhutaan jatkuvasti kansainvälisyyden tar-joamista hyvistä mahdollisuuksista. Erityisesti monialaisuus ja kansainvälisyys yhdessä mahdollistivat ammattitaidon syventämisen.

"Tietenki tuossa on se ku pittää enkkua puhua niin on se totta kai mulleki vie-ras..Mutta ei mua häiritte puhua sitä. Mutta sitte ku on semmosta osaamisalu-etta jota ei ite osaa suomeksikaan ja siitä pitäis enkuksi puhua.."

"Vaikka meillä oikeesti on paljon asioita joita ratkasta ja tarvitaan muuta ammatti-taitoa."

"Aika hyvin on mennyt, opiskelijat on tosi aktiivisia ja ettivät tietoa ja se on tosi hieno asia. He ovat Belgiasta ja toimintaterapian puolelta. Oon saanu taas eri-

laisen kuvan kuinka paljon he tietävät lasten liikkumisesta ja kehityksestä, mikä on tosi hyvä lisä meille ja mielellään keskustelen heidän kanssa. Ja saan tukea omille ajatuksille ku he tietävät ajatella asioita samasta näkökulmasta.”

Aineistossa analysoidaan paljon ryhmän toiminnan muuttumista, kun siihen tulee lisää osallistujia tai jos tutkittava olisi mahdollisesti itse joutunut vaihtamaan ryhmää. Ryhmähenkeä kuvaillaan hyväksi, jossa tuetaan toisia ja ryhmäläiset kulkevat samalla aaltopituudella. Aineistossa pohditaan jatkuvasti vaihtuvia tilanteita ja niihin sopeutumista sekä omaa asennetta ja sen muuttamista tilanteiden muutosten myötä. Aineistossa kerrotaan, että ryhmä on kohdannut pettymyksiä ja vastoinkäymisiä, mutta niistä on selvitty aina ryhmänä ja määrätietoisella asenteella kohti tavoitetta.

”On tullut uusia ryhmäläisiä. Miten ite suhtaudun uusiin ryhmäläisiin ja miten he suhtautuvat.”

”Ollaan kulettu samalla aaltopituudella koko ajan ja voi olla eri mieltä asioista ja voi olla samaa mieltä asioista ja kaikkien mielipiteet ja ajatukset otetaan huomioon.”

”Tosi hyvin osataan tsempata ja käyttää niitä huonojaki hetkiä hyväksi.”

”Tai mihin mä sitte joudun ja sitte pitääki alottaa kaikki taas eri pohjalta ja miten uus ryhmä ottaa mut vastaan ja mitä annettavaa mulla on sille ryhmälle ja..”

Mielenkiinnon yrittäjyyteen kerrotaan aineistossa syttyvän uudestaan LAB studiomallisessa oppimisympäristössä. Aineistossa kerrotaan, että siellä opitaan pääperiaatteita yrittäjyydestä ja tuotekehittelystä ja että niitä voidaan myös soveltaa yrittäjyysajatteluun fysioterapiassa.

”Bisnesasioita oli tänään ja iha perusjuttuja, joita mietin omalle kohdalle kun olis mahdollisuus uuden työpaikan myötä toimia omalla toiminimellä. Niin koitin soveltaa niitä pääperiaatteita omaan mahdolliseen bisnekseen. Mitkä on niitä asioita, jotka mun pitäis tiedostaa. Se puoli kyllä kiinnostaa. Koulun alussa ei kiin-

nostanu tippaakaan yrittäjyys, mutta koulun myötä ja nyt taas tuntuu siltä että se kiinnostaakin ja miksi en minäki vois olla yrittäjä. Oisko se mun juttu?”

Lainsäädännön noudattaminen ei aineistossa tullut esille, joten sen katsotaan kuuluvan toteutumattomiin kompetensseihin.

Fysioterapian eettisen toiminnan ja yhteistyön kompetensseista toteutuivat seuraavat kohdat

- toimii ammatillisesti ja eettisesti
- ottaa vastuun toiminnastaan
- ymmärtää kuntoutujaa ja ottaa kulttuuritaustan huomioon
- työskentelee itsenäisesti, moniammatillisesti, työryhmissä, palveluverkostoissa ja -ketjuissa sekä projekteissa
- pystyy toimimaan ammatinharjoittajana, yrittäjänä ja toisen palveluksessa

Fysioterapian eettisen toiminnan ja yhteistyön kompetensseista ei toteudu

- noudattaa lainsäädäntöä

Taulukko 4. Fysioterapian eettisen toiminnan ja yhteistyön toteutuneet ja toteutumattomat kompetenssit

7.2 Fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön

Aineistossa kerrotaan, että ohjaus- ja neuvontataidot näkyvät muun muassa esiintymistilanteissa, joissa kerrotaan perustellen kuulijoille liikunnan merkityksestä ja vaikutuksista lapsen luonnillisen kasvun ja kehityksen näkökulmasta. Aineistossa kerrotaan ammatillisesta uskottavuudesta ja kuulijan motivoinnista. Aineistossa sosiaalisten taitojen sanotaan olevan yhtenä asiantuntijuuden vahvuutena. Aineistossa sanotaan, että oman asiantuntijuuden esille tuominen ja hyödyntäminen LAB studiomallin oppimisessa tulevat esille muun muassa vuorovaikutuksessa muiden ammatinedustajien kanssa sekä sovelluksen kehittämisessä.

”Mutta niin se sosiaaliset taidot oon huomannu semmoseksi omaksi vahvuudeksi.”

"Sitte ku pääsin eteen kertomaan, niin oli kivaa ja ku tiiät mistä puhut, niin se esiintyminen on kivaa."

"Pitää vaan olla se juttu, jolla tuo sen uskottavuuden, että se toimii ja miksi lapset pelais."

"Esiintyminen ei jännitä, kunhan en paperista lue, sen verran opettelen ja ku on uskottava ja innostunut niin se välittää yleisölle asennetta ja ajatusmaailmaa."

Aineistossa kerrotaan myös halusta etsiä lisää tietoa lapsia fyysisesti aktivoivan sovelluksen kehittämisen tueksi ja käyttää tietolähteinä asianmukaisia lähteitä.

"Niin jos päästään jatkoon, nii sitte pääsen tosissaan tutkimaan lasten maailmaa ja mitkä ne on ne harjotteet ja pääsee testaamaan toimiiko ne ja sillo mun ammattitaito tulis esille parhaiten ja pääsisin ite kehittymään siinä asiassa."

"Oma tiedonhalu on kova ja saada tietoa lasten liikkumisen tarpeesta ja liikunnan muodosta."

"Tiedonhankinta ja tietolähteet ois kans yks tavote, parantaa tiedonhakua, monipuolistaa ja laajentaa ja miettiä, onko tietolähde pätevää eli se lähdekriittisyys."

Aineistossa puhutaan halusta vaikuttaa positiivisesti lasten fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin edistämiseen kansanterveydellisestä näkökulmasta.

"Ollaan tärkeällä asialla nii oishan se hienoa ku siitä jotaki tulis" (viittaa lapsia aktivoivan sovelluksen kehittämiseen).

"Oon huolissaan suomalaisten lasten tilanteesta ja haluaisin olla siihen vaikuttamassa positiivisesti" (viittaa lasten inaktiivisuuteen).

"Haluan olla semmosessa mukana, jossa koen olevani hyödyllinen ja tuoda omaa näkökulmaa ja tietoa."

Aineistossa kerrotaan, että toimintakykyyn vaikuttavien tekijöiden hallitseminen ja ymmärtäminen tulevat esille muun muassa silloin, kun keskustellaan asioista terveydenhuollon muiden edustajien kanssa, jolloin lähtökohta ja näkemys asioista ovat samat.

"Oon saanu taas erilaisen kuvan kuinka paljon he tietävät lasten liikkumisesta ja kehityksestä, mikä on tosi hyvä lisä meille ja mielellään keskustelen ja jaan tietoa heidän kanssa. Ja saan tukea omille ajatuksille ku he tietävät ajatella asioita samasta näkökulmasta" (viittaa toimintaterapiaopiskelijoihin).

Erilaisten mittareiden käytöstä ei puhuta aineistossa, joten se merkitään toteutumattomiin kompetensseihin.

Fysioterapian taidollisen osaamisen ja taitojen soveltamisen käytäntöön kompetensseista toteutuivat seuraavat kohdat

- tuntee kuntoutuksen ja fysioterapian aseman ja merkityksen yhteiskunnassa sekä niiden teoreettiset lähtökohdat
- ymmärtää ihmisen toiminta- ja liikkumiskykyyn vaikuttavat tekijät
- hallitsee liikuntatieteellisen, lääketieteellisen sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisen tiedon
- osaa tutkia ja analysoida toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä
- käyttää kliinistä päättelyä
- käyttää terapeutin harjoittelun menetelmiä optimaalisen toimintakyvyn saavuttamiseksi
- vaikuttaa alansa asiantuntijana yksilön/väestön terveyttä edistävään yhteiskunnalliseen kehittämiseen
- toimii terveystieteiden ohjaajana ja neuvojana sekä tietää mahdollisuudet ja rajoitukset
- suunnittelee sovellettua liikuntaa ryhmille liikunnan didaktiikkaa ja eri liikuntamuotoja käyttäen
- soveltaa fysioterapiaa eri-ikäisille terveille ja sairaille toimintakykyä edistävästi
- osallistuu toimintakyvyn ja -ympäristön sekä palvelutarpeiden arviointiin ja suunnittelee ja toteuttaa fysioterapiaa osana toimintakykyä kehittävänä ja ylläpitävänä kuntoutuksena
- arvioi menetelmien vaikutuksia systemaattisesti ja tarvittaessa muuttaa menetelmiä

Fysioterapian taidollisen osaamisen ja taitojen soveltamiseen käytäntöön kompetensseista ei toteudu

- käyttää työssään mittareita luotettavasti

Taulukko 5. Fysioterapian taidollisen osaamisen ja taitojen soveltamisen käytäntöön toteutuneet ja toteutumattomat kompetenssit

7.3 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen

Aineistossa kerrotaan, että tiedonantaja tavoittelee hyvää ammattitaitoa ja hänen oppimistavoitteensa kasvavat viikko viikolta. Halu kehittyä ja saada lisää tietoa ovat tärkeitä asioita. Aineistossa kerrotaan, että työskentelytavoista käy selkeästi ilmi pyrkimys järjestelmällisyyteen ja systemaattisuuteen. Tiedon kerääminen tapahtuu laajemmista kokonaisuuksista tarkentaen yksityiskohtiin. Työskentelyssä näkyy loogisuus asioiden jäsentelynä, jaotteluna ja ryhmittelynä. Aineistossa pohditaan sitä, että työskentelytavoista nousee esille asioiden syvä ymmärtäminen.

”Käytän paljon posted-lappuja, että voin jäsenellä, jaotella ja ryhmitellä, että voin loogisesti ajatella. Jos kaikki on päässä levällään, niin tulee semmonen ahistava olo, että haluan saaha ne järjestykseen.”

”Ihan aluksi mun tavoitteet on ollu pelkästään se, että opin teknologiasta jotaki ja uskaltaisin käyttää laitteita enkä pelkäis niitä. Sitte tavoitteet on alkanu kasvamaan.”

”Tulee uusia mielenkiinnon kohteita ja se on kiva että en oo paikoillaan. Se kertoo siitä, että ajatukset on aika avoimet ja oon valmis vastaanottamaan uusia asioita.”

Teknologiaosaaminen koetaan lähtötasoltaan erittäin huonoksi. Aineistossa sen jopa sanotaan olevan pelottava ja vieras asia johtuen käytön osaamisen puutteista. Aineistossa puhutaan halusta oppia uudenlaista enemmän teknologiamahdollisuuksia hyödyntävää työtettä. Teknologiaa pelkäävä ja vierastava asenne on muuttunut positiivisemmaksi alkutilanteeseen verrattuna ja aineistossa kerrotaan teknologian hyödyntämisestä päivittäisessä elämässä

”Vaikka en varsinaisesti teknologiasta tykkää enkä sitä ymmärrä, niin uskallan jopa jossaki, jossa puhutaan vaikka sähköautoista, nii kysyä tai sanoa jotaki enkä pelkää koko aikaa aukasta suuta.”

"Oon viisastunu teknologia-asioissa, että en ees tienny, mikä appsi on ja nyt tiian ja oon oppinu käyttämään erilaisia juttuja, näitä kameroita ja dropboxia esimerkiksi, ku en oo aiemmin ees tajunnu että niitä vois hyödyntää."

"Teknologiaosaaminen tavoitteena ja oon jotai sanastoa esim. oppinu eikä se tunnu enää niin pelottavalta ajatukselta."

Aineistossa puhutaan markkinoinnista uutena mielenkiinnon kohteena. Aineistossa kerrotaan, että itsensä johtaminen ja organisointi näkyvät priorisoimalla tehtävien tärkeyttä ja aikataulutusta ja että kyky johtajuuteen ilmenee priorisoidulla paitsi oman niin myös muun ryhmän jäsenten toimintaa. Aineistossa puhutaan määrätietoisesta toiminnasta.

"Mutta haluan tietää kaikkien tehtävät ja että kaikki hoitaa ne ja ite haluan tehdä."

"Ajan puute huolestuttaa."

"Mun pitää saaha ensin asiat järjestykseen ja ymmärtää ja sitte kirjottaa, mutta osa alkaa vaan suoraa paukuttamaan eteenpäin ilman mitään suunnitelmaa. Kaikilla on erilaisia työtapoja. Mä haluan olla varma, että ite ymmärrän ja muut ymmärtää samalla tavalla. Välillä puhutaan samasta asiasta, mutta kaikki näkee eri näkökulmasta, niin tulee helposti väärinkäsityksiä."

"Pitää priorisoida ja karsia ja suunnitella ajankäyttö."

Taloudellisista ja hallinnollisesta osaamisesta tai laadunhallinnan menetelmien soveltamisesta ei puhuta aineistossa, joten ne merkitään toteutumattomiin kompetensseihin.

Fysioterapian tutkimus- ja kehittämistyön sekä johtamisen kompetensseista toteutuivat seuraavat kohdat

- käyttää työnjohdollista osaamista sekä tiedottaa työstään tarkoituksenmukaisesti
- kehittää itseään, työtään ja ammattialaansa aktiivisesti käyttäen tutkivaa ja kehittävää työtettä
- seuraa fysioterapian kansallista ja kansainvälistä kehittymistä
- arvioi kriittisesti ammattitoimintaansa
- omaa korkeatasoiset viestintä- ja informaatioteknologiataidot

Fysioterapian tutkimus- ja kehittämistyön sekä johtamisen kompetensseista ei toteudu

- käyttää taloudellista ja hallinnollista osaamista
- soveltaa laadunhallinnan menetelmiä työssään

Taulukko 6. Fysioterapian tutkimus- ja kehittämistyön sekä johtamisen toteutuneet ja toteutumattomat kompetenssit

7.4 Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta toteutuneet kompetenssit

Aineistossa reflektoidaan paljon opiskelun aikana nousseita tuntemuksia ja sitä, miten tunnetilat vaihtelevat alkuinnostuksesta työn edetessä jopa väsymykseen ja stressiin saakka. Pärjääminen ja eteenpäin pääseminen aiheuttavat ajoittain paineita ja jopa ärsyyntymistä, kun asiat eivät etene toivotulla tavalla. Tunteita käsitellään myös ryhmätasolla, mutta niitä ei tuoda ryhmän työtä häiritsevästi esille. Aineistossa pohditaan tunteiden tunnistamista, hallitsemista sekä voimavaroja ja sitä, mihin voimavarat riittävät.

”Mutta sielläki tuli sillai, muistan eka viikon torstai oli semmonen down-päivä, lähettiin kottiin vähä niinku sillai, että on huono fiilis, mutta sitte taas perjantai-aamuna ku tultiin niin kaikki oliki taas niinku hyvin. Että tosi hyvin osataan tsempata ja käyttää niitä huonojaki hekiä hyväksi.”

"Kyllä meillääki on todellaki niitä huonoja hetkiä ollu, mutta aina ollaan päästy hyvin juttuihin."

"Ja se yhdessä tekeminen on tosi hauskaa vaikka onki turhautumista."

"Että tässä pitää semmosen stressin alla oikeestaan elää, ku oikeesti teet niinku kaikkies, että pärjätään ja silti tulos voi olla, ettei pärjätä. Ja se pitää sitte vaan hyväksyä."

"Viime viikko alko sitte loppupuolella tuntumaan siltä, että väsyttää."

"Gate ykkönen päättyi meidän osalta hyvin ja ollaan tyytyväisiä ja mää oon tosi tyytyväinen meidän ryhmään."

Voimavaroihin liittyen aineistossa pohditaan, kuinka raskasta asioiden syvä ymmärtäminen ja jatkuva miettiminen ovat.

"Opiskelut ois voinu helpomminkin suorittaa. Ku koko ajan annat itestäs kaiken ja ajattelutyö on raskasta ja semmosten asioitten ympärillä joista ei ite tiiä."

"Mä haluan olla varma, että ite ymmärrän ja muut ymmärtää samalla tavalla."

"Mutta en oo missään nimessä valmis luovuttamaan."

Aineistossa pohditaan myös paljon vuorovaikutustaitoja ja niiden merkitystä.

"Hyviä pointteja tuli joo, mutta silti asioita voi esittää erillä tavalla."

"Ku ei viiti pahasti sanoa tai liian suoraa, ettei tuu paha mieli, mutta ku ei siitä oo mitään apua meille. Oon miettiny, mite reagoin siihen."

Terapeutin omien tunteiden tunnistamisesta ja niiden hallitsemisesta, terapeutin voimavaroista, asioiden ja ihmisten syvästä ymmärtämisestä ei ole lainkaan mainintaa Suomen fysioterapian kompetensseissa. Vuorovaikutuksesta ja sen

luomisesta terapeutin ja asiakkaan välille ei ole kirjattu Suomen fysioterapian kompetensseihin. Kuntoutujan ymmärtäminen on merkitty Suomen fysioterapian tutkinto-ohjelman kompetensseihin, mutta esimerkiksi eri tekijöiden tai asioiden syvää ymmärtämistä kompetensseihin ei ole kirjattu.

Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta toteutuneet kompetenssit

- omien tunteiden tunnistaminen, reflektointi ja hallitseminen
- omien voimavarojen käyttäminen
- asioiden syvä ymmärtäminen
- vuorovaikutustaidot ja niiden merkitys

Taulukko 7. Toteutuneet kompetenssit Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimustuloksista käy ilmi, että LAB studiomallinen oppiminen tukee monipuolisesti Suomen fysioterapian kompetensseja. Tutkimustuloksiin viitaten, Suomen fysioterapian kompetensseja voisi kuitenkin täsmentää lisäämällä niihin kohtia liittyen vuorovaikutustaitoihin, terapeutin voimavaroihin, teknologiaosaamiseen sekä yrittäjyyteen, markkinointiin ja tulvaisuuden haasteisiin. Kompetenssien kehittäminen taas vaatisi niitä vastaavaa tarjontaa tutkinto-ohjelman opintojaksoissa.

LAB studiomallin oppimista voitaisiin kehittää tukemaan fysioterapiaopiskelijan taidollista osaamista ja taitojen soveltamista suuremmassa roolissa. Fysioterapeutin niin sanottuja käden taitoja kuten esimerkiksi nivelten liikkuvuuden tutkimista asiakastilanteissa ei pysty harjoittamaan lead-vaiheen aikana LAB studiomallisessa oppimisessa. Sen vuoksi LAB studiomallista oppimista voitaisiin kehittää tukemaan enemmän myös fysioterapian ammatin kannalta oleellisia ja ominaisia taitoja, kuten toteuttamalla oikeita asiakastilanteita lead-vaiheen aikana.

Kompetensseja, joita ei ole kirjattu selkeästi näkyviin Suomen fysioterapian kompetensseissa, mutta joita tutkimustulosten mukaan oppii LAB studiomallin oppimisympäristössä, löytyy muun muassa Kanadan fysioterapian kompetensseista. Kanadan fysioterapian kompetensseissa tulevat esille eri tekijöiden ymmärtäminen ja vuorovaikutus sekä niiden merkitykset. Kanadan fysioterapian kompetenssit on jaettu seitsemään eri rooliin, joista viestijän ja kollegan rooleissa puhutaan vuorovaikutussuhteen luomisesta, kuuntelemisen tärkeydestä ja resiprokaalisen (molemminpuolinen) vuorovaikutussuhteen synnyttämisestä. Kanadan kompetensseihin on kirjattu toisen kunnioittaminen ja siellä tuodaan esille ymmärtämisen tärkeys. Niihin on myös kirjattu tietoinen käyttäytyminen, joka liittyy tunteiden tunnistamiseen ja niiden hallintaan. (Canadian Physiotherapy Association 2012, hakupäivä 14.4.2015.)

Vuorovaikutustaitojen, terapeutin voimavarojen ja kuntoutujan ja terapeutin molempien puoleisen ymmärtämisen merkitystä terapiasuhteessa on tutkittu muun muassa Piiraisen väitöskirjassa ja väitöskirjan tulokset tukevat niiden osaamisen merkitystä. Piiraisen väitöskirjaan viitaten terapeutin ja kuntoutujan molemmien puoleinen ymmärtäminen koetaan tärkeäksi asiaksi niin terapeutin kuin kuntoutujankin näkökulmasta. Voimavaroista Piiraisen tutkimuksessa käy ilmi fysioterapeutille voimia antavia ja voimia kuluttavia tekijöitä. Työn tarjoamat erilaiset haasteet ja yhteistyökuviot koetaan voimia antaviksi tekijöiksi. Fysioterapeutit kokevat oman osaamisen kehittämisen ja eri toimintatapojen kokeilemisen jaksamista edesauttaviksi asioiksi. He kokevat saavansa voimia myös kuntoutujan onnistumisesta, hyvän tekemisestä toiselle sekä yhteistyöstä kollegojen kanssa. Tutkimuksesta ilmenee terapian olevan tehokkaampaa, kun fysioterapeutti laittaa myös itsensä likoon terapiassa. Tällöin kuntoutujakin antaa itseltään enemmän ja terapia on tuloksellisempaa. Voimia kuluttavat tekijät ovat taas liiallinen paneutuminen tiettyyn asiaan liian monta kertaa päivän aikana sekä ongelmat työyhteisössä. Fysioterapeutit kuuluvat työyhteisössä monesti useaan eri työryhmään, joissa roolit ovat erilaiset ja mahdollisia ristiriitoja voi syntyä. (Piirainen 2006, 90-95.)

Opinnäytetyön teoreettisesta viitekehyksestä käy ilmi, että vuorovaikutuksen laatu terapeutin ja kuntoutujan välillä on merkittävä. Siitä on tehty tutkimuksia hoitoalalla, mutta silti vuorovaikutukseen liittyviä asioita ja sen tärkeyttä ei ole kirjattu riittävän näkyvästi Suomen fysioterapian kompetensseihin. On kuitenkin todettu, että toimiva moniammatillinen yhteistyö sekä hyvä vuorovaikutus kuntoutujan kanssa ovat jo sinänsä kuntouttava elementti (Duodecim, 2014, hakupäivä 20.4.2015). Psykoterapian puolella käytetään terapioissa elementteinä kuntoutujan tukemista, rohkaisemista, huolien kuuntelemista sekä järjestetään apua päivittäisessä elämässä selviytymiseen (Buckley, Maayan, Soares-Weiser & Adams 2015, hakupäivä 20.4.2015). Kuntoutujan kuunteleminen on tärkeä asia, koska se lisää myös ymmärrystä molemmien puolissa vuorovaikutuksessa. Fysioterapiassa kuunteleminen voi olla myös kosketuksen kautta tapahtuvaa kuuntelemista. Silloin fysioterapeutti kuuntelee kuntoutujan kehosta käsilään fysiologisia kivun kohtia, pelkoa tai muita fysiologisia reaktioita, joita kehossa voi ilmentyä. Tällöin vuorovaikutus ei tarkoita pelkkää sanallista viestin-

tää vaan myös kehonkieltä ja sen tulkitsemisen taitoa. (Piirainen 2006, 93-94.) Useasti kuntoutujat eivät saa niukkojen resurssien puitteissa ICF-viitekehyksen mukaista kattavaa terapiaa kasvotusten terapeutin kanssa. ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) eli kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus on WHO:n (World Health Organization) laatima malli, joka toimii terveydenhuollon ammattilaisten työkaluna yksilön kokonaisvaltaisessa kuntoutuksessa tarkoituksenaan lisätä kuntoutuksen tasavertaisuutta kansainvälisesti riippumatta yksilön asuinpaikasta. (WHO 2015, hakupäivä 11.4.2015.) Tulevaisuuden ratkaisuna voisi olla internetin kautta tapahtuva terapia, jolloin myös kuntoutujan voimavarat ja henkinen jaksaminen voitaisiin huomioida paremmin. (vertaa Olthuis, Wat, Bailey, Hayden & Stewart 2015, hakupäivä 20.4.2015.)

Näyttää siltä, että itse terapeutin voimavaroista ja työn tukemisesta ei juuri kirjoiteta fysioterapian alan kirjallisuudessa. Fysioterapeutin tulee tunnistaa kuntoutujan voimavarat, mutta vähintään yhtä tärkeänä voidaan pitää terapeutin omia voimavaroja. Useilla työpaikoilla on järjestetty työnohjausta, mutta tutkimustuloksia pohtiessa voi huomata, että fysioterapian koulutuksesta puuttuu terapeutin ammatillinen tukeminen ja voimavarojen tunnistamisen ohjaus ja neuvonta. Fysioterapeuttien eettisten ohjeiden mukaan, fysioterapeutti tunnistaa omat voimavaransa ja huolehtii hyvinvoinnistaan (Suomen Fysioterapeutit Ry 2015b, hakupäivä 21.4.2015). Aineistoon perustuen, fysioterapian opiskelija tarvitsee enemmän tukea ja ohjausta tunnistamaan omat henkiset ja fyysiset voimavaransa. Viitaten teoreettiseen tietoperustaan, fysioterapeuteille asetetaan paljon vaatimuksia ja tulevaisuudessa ne yhä kasvavat. Sen vuoksi olisi erittäin tärkeää, että fysioterapian opiskelija saisi voimavaralähtöistä ohjausta tutkinto-ohjelman aikana valmistuessaan työelämään. Myös kyky sopeutua vaihteleviin tilanteisiin on aineiston mukaan merkittävä tekijä ja se on viitekehyksessä mainittu tulevaisuuden asettamana vaatimuksena. Kun antaa itseltään työlleen paljon ja haluaa olla hyvä, niin terapeutin oma jaksaminen voikin tulla hyvän ja tuloksellisen työn esteeksi. Ehkä terapeutit voisivat olla tiiviimmin toistensa tukena ja jakaa kokemuksiaan ja tunteuksiaan virtuaalisesti internetin avulla.

Opinnäytetyön teoreettiseen viitekehykseen, Kanadan fysioterapian kompetensseihin sekä vuorovaikutusta tutkiviin tutkimuksiin viitaten Suomen fysioterapian kompetenssien ulkopuolelta opitut asiat lead-vaiheen aikana ovat merkityksellisiä fysioterapian ammattialan ja sen kehityksen näkökulmasta.

Tutkimustulokset viittaavat siihen, että LAB studiomallista oppimista voitaisiin hyödyntää eri tavoin Oulun ammattikorkeakoulussa, esimerkiksi koulussa olevia opiskelutiloja voisi kehittää samoilla periaatteilla kuin LAB studiomallisen oppimisen tiloja. Se voisi edesauttaa opiskelijoiden luovuutta, innovatiivisuutta sekä motivaatiota opiskelua kohtaan. Opintojaksoja voitaisiin kehittää työelämlähtöisemmäksi ja oppiminen voisi tapahtua esimerkiksi työryhmissä, jotka koostuvat eri alojen opiskelijoista. Yhteistyötä eri alojen opiskelijoiden välillä voitaisiin kehittää tekemällä enemmän yhteistyötä muidenkin kuin sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden kanssa. Silloin opiskelu vastaisi yhä enemmän tulevaisuudessa tapahtuvaan monialaiseen yhteistyöhön oman alan ulkopuolelta kuten esimerkiksi tekniikan alan ammattilaisten kanssa. Kansainvälisyyttä ja kielitaitoa kehittävää opiskelua voitaisiin järjestää opetuksessa enemmän esimerkiksi sillä, että siinä hyödynnettäisiin eri kansalaisuuksien edustajia ja englanninkielistä opetusta.

Tutkimusaineistossa käsitellään paljon tulevaisuuden kompetensseja, jotka liittyvät fysioterapian ammattialaan. Ne ovat asioita, jotka on tiedetty jo ennen LAB studiomallista oppimista, mutta niiden merkitys ja tärkeys selventyvät LAB studiomallisen oppimisen aikana. Käytännönläheinen ja työelämlähtöinen oppiminen edesauttavat kompetenssien merkityksien selventymisessä. Tästä voidaan päätellä, että käytännönläheinen ja työelämlähtöinen opettamisen lähtökohta ei toteudu fysioterapian tutkinto-ohjelmassa riittävän selkeästi. Tutkinto-ohjelman opintojaksojen aikana voitaisiin panostaa enemmän konkreettisuuteen, jolloin oppimisesta tulisi opiskelijalle merkityksellisempää.

9 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Kompetenssit, jotka eivät aineiston mukaan toteutuneet Suomen fysioterapian kompetensseihin nähden, saattavat olla asioita, joita siitä huolimatta opitaan lead-vaiheen aikana. Ne on merkitty toteutumattomiin kompetensseihin sillä perusteella, että niitä ei mainittu tai tuotu esille analysoitavassa aineistossa. Tämä vaikuttaa tutkimustuloksiin ja näin ollen myös tutkimuksen luotettavuuteen siten, että tutkimustuloksista voi puuttua todellisuudessa lead-vaiheen aikana opittuja kompetensseja. Tutkimustulokset olisivat voineet olla todenmukaisemmat, jos fysioterapian kompetensseihin olisi perehdytty tarkasti ennen aineistonkeruuvaihetta, jolloin aineiston sisältö olisi vastannut tarkemmin kompetensseihin. Toisaalta, se olisi voinut ohjata ajattelua ja rajata näkemyksiä, jolloin esimerkiksi jotakin kompetenssien ulkopuolelta opittuja asioita ei olisi tullut esille.

Aineiston sisältö on todenmukainen, joka näkyy siinä, että se on hyvin avointa, rehellistä ja pohtivaa. Aineiston analysointi on ollut hankalaa neutraalin tutkijan roolissa, koska tutkittava ja tutkija on sama henkilö. Analysointia tehdessä, on täytynyt miettiä useita kertoja uudelleen, että onko aineisto analysoitu oikeaoppisesti ja todenmukaisesti niin, että aineiston sisältöä ei ole muunneltu. Tutkimustuloksia ja asianmukaisia analysointimenetelmiä on käyty läpi ohjaavien opettajien kanssa ja myös alkuperäistä aineistoa on esitelty heille. Luotettavuutta tutkimukseen on lisätty sillä, että opinnäytetyössä näytetään aineistosta alkuperäiset ilmaisut niitä muuntelematta. Myös aineiston analyysiprosessia on kuvattu taulukoin ja esimerkein. On kuitenkin mahdollista, että tutkijan omat asenteet ja käsitykset ovat vaikuttaneet tutkimustuloksien luotettavuuteen.

Aineiston ja tutkimustulosten yhtäläisyyksiä voidaan todentaa face-validiteetin keinoin. Opinnäytetyötä ohjaavat opettajat ovat käyneet aineistoa läpi ja analysoineet ovatko heidän johtopäätöksensä samansuuntaisia tutkijan kanssa. Ohjaavat opettajat tuntevat ja tietävät tutkittavan ilmiön taustan.

Tutkijan ja tutkittavan roolia on täytynyt miettiä ja pohtia koko opinnäytetyöprosessin ajan. Aineistoa on täytynyt lukea vaihe vaiheelta useita kertoja uudestaan ja miettiä, löytyykö sieltä mahdollisesti uusia näkökulmia tai onko joissakin ilmaisuissa tulkinnan varaa. On kuitenkin mahdollista, että omat ajatukset, asenteet tai oletukset ovat vaikuttaneet sisällön analyysiin tulkintaan. Eettisten syiden vuoksi, joitakin analysoitavassa aineistossa tulleita asioita ei ole tuotu tutkimukseen näkyviin.

10 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää kokemuksellisuuteen perustuen fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä LAB studiomallisessa oppimisessa ja verrata opittuja asioita Suomen fysioterapian kompetensseihin. Tutkimustehtävän tuloksiin perustuen LAB studiomallinen oppiminen tarjosi fysioterapian opiskelijalle monipuolisen oppimisen ympäristön, joka vastasi laajasti Suomen fysioterapian kompetensseihin ja mahdollisti fysioterapiaopiskelijan asiantuntijuuden kehittymisen. LAB studiomallista oppimista voitaisiin kehittää edelleen vastaamaan myös fysioterapiaopiskelijan tarvitsemia käden taitoja sekä Oulun ammattikorkeakoulun fysioterapian tutkinto-ohjelmaa voitaisiin kehittää soveltamalla LAB studiomallisen oppimisen mallia opiskelussa.

Opinnäytetyön aihe on mielestäni erittäin ajankohtainen ja merkityksellinen fysioterapian tutkinto-ohjelman sekä LAB studiomallisen oppimisen kehittämisen kannalta. Opinnäytetyön prosessi sekä aihe tukivat ja kehittivät asiantuntijuuttani eli ammatillista kasvuani. Asiantuntijuuden kehittymiseen vaikuttavat ammattialan teoreettisen tiedon hallitseminen sekä oman persoonallisuuden tarkasteleminen. Nämä edellyttävät näkökulmien kriittistä tarkastelua sekä itsereflektion taitoa. Tutkimustehtävän tuloksiin viitaten asioiden syvä ymmärtäminen ja merkityksellinen oppiminen edesauttoivat asiantuntijuuteni kehittymistä. Viitekehyksen kirjoittaminen vahvisti fysioterapian ammattialan tuntemustani ja kompetenssit tarkensivat teoretiedon hallitsemista sekä niiden soveltamisen merkitystä ja taitoa käytännössä. Tulevaisuuden näkökulma laajensi ajatteluani ja näkemyksiäni myös omista ammatillisista mahdollisuuksista. Syvällisen pohdiskelevan aineiston ja sen analysoimisen myötä opin paljon uusia piirteitä itsessäni ja löysin itsestäni jo aiempaan verraten uusia vahvuuksia ja kehittymisen alueita. Tulevaisuuden kompetenssien ja haasteiden tutkiminen ja selvittäminen avarsivat ajatusmaailmaani ja ymmärsin sen, että itsensä jatkuva kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden tuomiin ammatillisiin haasteisiin on avainasemassa. Ajattelen nyt niin, että asiat, joita ammatillisesta näkökulmasta opin

tänään, täytyy osata jo soveltaa tulevaan, jolloin pysyn kehityksen mukana ja tieto-taitoni pysyvät ajan tasalla.

Oma työskentelyni opinnäytetyön prosessin aikana on ollut määrätietoista ja etenevää. Olen edennyt suunnitelmallisesti koko opinnäytetyön prosessin ajan ja pysynyt aikataulussa. Tiukka aikataulu näkyy työssäni siten, että johdonmukaisuus ja loogisuus kirjoitetussa opinnäytetyössä puuttuvat aika ajoin. Olisin voinut analysoida aineistoa perusteellisemmin. Olisin voinut kehittää ja viedä opinnäytetyötäni sekä omaa oppimistani prosessin aikana yhä pidemmälle, jos aikaa opinnäytetyön tekemiseen olisi ollut enemmän.

Tein opinnäytetyön alusta loppuun saakka melko itsenäisesti. Määrätietoinen työskentelytapani edesauttoi opinnäytetyön valmistumisessa. Sain opinnäytetyötä ohjaavilta opettajilta tukea opinnäytetyöprosessin aikana mielestäni riittävästi. Pyysin ja sain apua heiltä aina tarvittaessa.

Laadullisen tutkimuksen tekeminen aiheutti aika ajoin hämmennystä työskentelyssäni, koska en ollut voinut ennalta tehdä tarkkaa suunnitelmaa siitä, miten työn tekeminen etenee. Minun olisi pitänyt perehtyä paremmin laadullisen tutkimuksen tekemiseen ennen opinnäytetyön tekemisen aloittamista. Se olisi helpottanut ja selkeyttänyt opinnäytetyöprosessin etenemistä ja opinnäytetyön rakenteen hahmottamista. Lisäksi minun olisi pitänyt miettiä tutkimustehtävääni tarkemmin ennen opinnäytetyön tekemistä. Tutkimustehtävä oli melko avoin vielä aineistonkeruuvaiheessa ja se tarkentui koko ajan prosessin edetessä. Toisaalta laadulliseen tutkimukseen kuuluu se, että tutkimustehtävä voi selventyä vasta tutkimuksen tekemisen aikana. Aineiston analysoiminen on ollut hankalaa, koska olen itse ollut tutkijan ja tutkittavan roolissa. On täytynyt miettiä paljon eettisiä ja tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Lähteitä olen käyttänyt opinnäytetyön laajuuteen verraten mielestäni hyvin. Olen etsinyt lähteitä, jotka ovat luotettavia ja tuoreita. Lähteissä on käytetty sekä suomen- että englanninkielistä kirjallisuutta. Lähteitä etsiessäni ja valitessani mietin ehkä liikaakin sitä, että niiden täytyy olla tuoreita. Ne rajasivat ajoittain muun muassa fysioterapialan peruskirjallisuuden käyttämistä. Fysioterapia-

alan tutkimuksia ja kirjallisuutta on tehty Suomessa niukasti ja sen vuoksi valitsin lähteikseni myös kirjallisuutta ja tutkimuksia, jotka eivät ole suoranaisesti fysioterapiala-alaa koskevia. Hyödynsin muun muassa psykoterapian tutkimuksia.

Näin opintojen loppuvaiheessa LAB studiomallisessa oppimisessä tunnistin fysioterapian yhteiskunnallisen merkityksen syvällisemmin kuin aiemmin. Se on suuri ja olennainen osa edesauttamaan kansanterveydellisiä tekijöitä ja yhteiskuntamme hyvinvointia. Moniammatillisessa ympäristössä fysioterapian tarve sekä merkitys korostuivat. Kansainvälisyys oppimisympäristössä taas ohjasi globaalimpaan ajattelumalliin. Projektiluonteista tiimityöskentelyä ja erityisesti siinä minun tekemistäni ohjasi ICF-viitekehys. Se auttoi minua aktivoivan puhe-
linsovelluksen suunnittelussa ottaen toimintakyvyn eri tekijät huomioon. Uuden kehittäminen ja luominen ohjaavat innovatiiviseen ja luovaan ajatteluun. Uuden tuotteen tai palvelun kehittäminen oli minulle uusi kokemus. Uuden luominen oli haastavaa ja ajoittain jopa turhauttavaa, mutta se kehitti muun muassa luovaa ajattelua.

Tulevaisuuden haasteissa nousee esille voimakkaasti teknologiataidot ja niiden hallitseminen. Se on mielestäni puute fysioterapian tutkinto-ohjelmassa. Yksi painavimmista syistä lähteä LAB studiomalliseen oppimiseen mukaan, olivat huonot teknologiataitoni, joita halusin lähteä kehittämään. En olisi koulutuksen aikana muutoin oletettavasti saanut kehitettyä teknologiaosaamistani yhtä paljon. Ja koska opinnäytetyöni rajoittui vain lead-vaiheeseen, oli minulla vielä aikaa ja mahdollisuuksia jatkaa teknologiaosaamisen ja muun osaamisen vahvistamista useiden viikkojen ajan.

Työskentely tulevaisuudessa oman maan rajojen ulkopuolella lisääntyy ja kansainvälisyys kasvaa joka puolella, myös kotimaassa. Tämä on otettu huomioon opintojen suunnittelussa yhtenäistämällä koulutuslinjoja ja fysioterapiasuosituksia sekä -käytäntöjä Euroopan Unionin laajuisesti. Ehkä fysioterapian tutkinto-ohjelmassa LAB studiomallista oppimista lukuun ottamatta, opiskelua ulkomailla ja kotimaassa eri kansalaisuuksien edustajien kanssa voitaisiin tuoda vielä lähemmäksi opiskelun arkea. Tällä hetkellä se toteutuu lähinnä opiskelijoilla, jotka

ovat kiinnostuneita kansainvälisyydestä, mutta suuri osa opiskelijoista jää tämän opiskelijaryhmän ulkopuolelle.

Koska LAB studiomallisen oppimisen soveltuvuutta Suomen fysioterapian kompetensseihin ei ole tutkittu aiemmin, tulisi tulevaisuudessa tehdä vastaavia tutkimuksia tulosten yleistettävyyden parantamiseksi. Laajemmin LAB studiomallisen oppimisen soveltuvuutta voisi tutkia muiden koulutusohjelmien näkökulmasta. Näiden tutkimustulosten vertaaminen toisiinsa antaisi arvokasta tietoa LAB studiomallisen oppimisen soveltuvuudesta eri tutkinto-ohjelmiin.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet. 2006. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24

Antila, E. & Vainikainen, T. 2010. Tulevaisuuden terveydenhuolto 2022. Helsinki: Euraprint Oy.

Australian Physiotherapy Association. 2015. Overview. Hakupäivä 24.4.2015 https://www.physiotherapy.asn.au/APAWCM/Learning_and_Development/CPD_Overview/APAWCM/LearningDevelopment/CPD_Overview.aspx?hkey=86f48959-239c-4455-8669-3ddc8442f046.

Buckley, LA. Maayan, N. Soares-Weiser, K. & Adams, CE. 2015. Supportive therapy for schizophrenia. Hakupäivä 20.4.2015 http://www.cochrane.org/CD004716/SCHIZ_supportive-therapy-for-schizophrenia.

French, H-P. & Dowds, J. Chartered. 2008. An overview of Continuing Professional Development in physiotherapy. Hakupäivä 25.4.2015 <http://www.csp.org.uk/physio-journal/94/3/overview-continuing-professional-development-physiotherapy>.

Heikkinen, K-P. 2015. Exploration of a studio model to enhance entrepreneurship skills in higher education. Kesällä 2015 julkaistava artikkeli.

Heikkinen, K-P. 2014. LAB-oppimismallin käsikirja. Oulu: Oulun Ammattikorkeakoulu.

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara P. 2008. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Janhonen, S. & Nikkonen, M. 2001. Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Juva: WS Bookwell Oy.

Janhonen, S. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2005. Kohti asiantuntijuutta. Vantaa: Dark Oy.

Jyväskylän yliopisto. Tieteen sisäiset asiat. Hakupäivä 15.4.2015 <https://www.jyu.fi/edu/tutkimus/tutkimusetiikkaa/tieteen-sisaiset-asiat>.

Järvikoski, A. & Karjalainen, V. 2008. Kuntoutus vuorovaikutus- ja yhteistyöprosessina. Hakupäivä 20.4.2015 http://www.terveysportti.fi.ezp.oamk.fi:2048/dtk/tyt/koti?p_artikkeli=kun00065&p_haku=fysioterapeutti_ja_voimavarat.

Kajaanin ammattikorkeakoulu. Tutkimuksen – Oppinäytetyön tarkoitus ja tavoitteet. Hakupäivä 26.5.2015

<http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Tavoite-ja-tarkoitus>.

Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie. 2015. KNGF evidence-based clinical practice guidelines. Hakupäivä 21.4.2015 <https://www.fysionet-evidencebased.nl/index.php/kngf-guidelines-in-english>.

Kylmä, J. & Jurvakka, T. Laadullinen terveystutkimus. 2007. Helsinki: Edita.

Kylmä, J. Vehviläinen-Julkunen, K. & Lähdevirta, J. 2003. Laadullinen terveystutkimus – mitä, miten ja miksi? Hakupäivä 20.5.2015 http://duodecimlehti.fi/web/guest/arkisto?p_p_id=Article_WAR_DL6_Articleportlet&viewType=viewArticle&tunnus=duo93495&dlehtihaku_view_article_WAR_dlehtihaku_p_auth.

Lindfors, O. 2014. Personality functioning and psychotherapy outcome. Hakupäivä 24.4.2015 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116164/URN_ISBN_978-952-302-181-5.pdf?sequence=1.

Mesiäinen, H. 2013. Työhaun tulevaisuuden näkymiä. Fysioterapia 60 (4), 51.

National Physiotherapy Advisory Group. 2009. Essential Competency Profile for Physiotherapists in Canada. Hakupäivä 14.4.2015 https://www.physiotherapy.asn.au/DocumentsFolder/APAWCM/Resources/InPractice_2025.pdf.

Olthuis, JV. Watt, MC. Bailey, K. Hayden, JA. & Stewart, SH. 2015. Internet-based cognitive behavioral therapy with therapist support for anxiety in adults: a review of the evidence. Hakupäivä 20.4.2015 http://www.cochrane.org/CD011565/DEPRESSN_internet-based-cognitive-behavioural-therapy-with-therapist-support-for-anxiety-in-adults-a-review-of-the-evidence.

Piirainen, A. 2006. Asiakkaan ja asiantuntijan pedagoginen suhde. Fenomenologinen tutkimus fysioterapiatilanteista asiakkaiden ja fysioterapeuttien kokemaan. Helsinki: Yliopistopaino.

Rajander-Juusti, R. 2013. Liiketalousalan osaamistarpeet – Ennakointitietoa koulutuksen suunnittelun tueksi. Tampere: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy.

Talvitie, U. Karppi, S-L. & Mansikkamäki, T. 2006. Fysioterapia. Helsinki: Edita Prima Oy.

Soikkeli, S. Haapasilta, M. & Siikaniemi, L. 2006. Näkökulmia ammatilliseen kasvuun. Hakupäivä 25.5.2015 <http://www.lamk.fi/tki-toiminta/julkaisut/c-artikkelikokoelmia-raportteja-muita-ajankohtaisia/Documents/lamk-julkaisu-csarja-2006-n%C3%A4k%C3%B6kulmia-ammatilliseen-kasvuun.pdf>.

Suomen Fysioterapeutit. 2011. Fysioterapeutti muuttuvassa maailmassa. Fysioterapeutin ydinosaaminen, asiantuntijuus ja valmiudet eri tehtävissä.

Suomen Fysioterapeutit Ry. 2015a. Fysioterapia ammattina. Hakupäivä 9.4.2015 <https://www.suomenfysioterapeutit.fi/index.php/fysioterapia-ammattina>.

Suomen Fysioterapeutit Ry. 2015b. Fysioterapeutin eettiset ohjeet. Hakupäivä 21.4.2015 <https://www.suomenfysioterapeutit.fi/index.php/eettiset-ohjeet>.

Suomen Fysioterapeutit Ry. 2015c. Fysioterapeutin koulutus. Hakupäivä 9.4.2015 <https://www.suomenfysioterapeutit.fi/index.php/fysioterapeutin-koulutus>.

Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos 2015. ICF-luokitus. Hakupäivä 11.4.2015 <https://www.thl.fi/fi/web/toimintakyky/icf-luokitus>.

World Health Organization. 2015. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Hakupäivä 11.4.2015 http://www.who.int/classifications/icf/icf_more/en/.

LIITTEET

SUOMEN FYSIOTERAPIAN KOMPETENSSIT

LIITE 1

Eettinen toiminta ja yhteistyö

Fysioterapeutti

- toimii fysioterapian ammatillisten ja eettisten periaatteiden mukaisesti sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä noudattaen.
- ottaa vastuun antamastaan fysioterapiasta ja muusta toiminnasta.
- ymmärtää kuntoutujaa ja ottaa huomioon hänen kulttuuritaustan.
- kykenee työskentelemään itsenäisesti sekä tekemään moniammatillista yhteistyötä erilaisissa tiimeissä ja työryhmissä sekä palveluverkostoissa, palveluketjuissa ja erilaisissa projekteissa.
- pystyy toimimaan ammatinharjoittajana, yrittäjänä ja toisen palveluksessa

Fysioterapian taidollinen osaaminen ja taitojen soveltaminen käytäntöön

Fysioterapeutti

- tuntee kuntoutuksen ja fysioterapian aseman ja merkityksen yhteiskunnassa sekä niiden teoreettiset lähtökohdat.
- ymmärtää toimintakykyyn ja siinä erityisesti liikkumiskykyyn vaikuttavat tekijät ihmisen rakenteessa ja toiminnassa.
- hallitsee fysioterapian laadukkaan ja turvallisen toteuttamisen edellyttämän liikuntatieteellisen, lääketieteellisen sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteellisen tiedon.
- osaa tutkia ja analysoida toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä kuten asennon, tasapainon ja liikkeiden hallintaa ja suorituskkyä.
- käyttää työssään luotettavasti asianmukaisia mittareita ja mittauslaitteistoja sekä analyysiohjelmia selvittäessään asiakkaan/kuntoutujan toimintakykyä.

- käyttää kliinistä päättelyä fysioterapiaprosessin eri vaiheissa.
- valitsee fysioterapeuttisen tutkimisen perusteella yhdessä asiakkaan/kuntoutujan ja tarvittaessa hoitavan lääkärin kanssa tarkoituksenmukaiset fysioterapiamenetelmät, jotka perustuvat tutkittuun ja kokemukselliseen tietoon.
- käyttää fysioterapiamenetelmiä asiakas-/kuntoutujalähtöisesti.
- arvioi fysioterapiamenetelmien vaikutuksia systemaattisesti ja muuttaa menetelmien käyttöä tarvittaessa arviointitiedon perusteella.
- ohjaa asiakasta eri aistikanavia hyödyntäen.
- käyttää terapeuttisen harjoittelun menetelmiä turvallisesti ja tehokkaasti hyödyntäen erityisesti käyttäytymistieteiden perusteiden, motorisen oppimisen, toiminnallisen anatomian, biomekaniikan, kuormitusfysiologian, neurofysiologian, patologian ja patofysiologian tietoja asiakkaan/kuntoutujan optimaalisen toimintakyvyn saavuttamiseksi.
- käyttää fysikaalisen terapian menetelmiä turvallisesti ja tehokkaasti tavoitteenaan toimintakykyä ja elämänlaatua rajoittavien ja haittaavien tekijöiden (kipu, lihasheikkous, liikerajoitus jne.) helpottuminen ja poistuminen.
- käyttää manuaalisen fysioterapian menetelmiä kuten pehmytkudosten ja nivelten mobilisointia sekä stabilointia turvallisesti ja tehokkaasti ja tuntee hermokudoksen mobilisoinnin perusteet tavoitteenaan kudosten toiminnan palautuminen asiakkaan/potilaan kannalta optimaaliseksi sekä edellytysten luominen optimaaliselle omatoimiselle harjoittelulle.
- toteuttaa yhdessä asiakkaan/kuntoutujan kanssa sekä yhteistyössä kuntoutusryhmän kanssa yksilöllisten apuvälineiden valinnan, hankinnan, käytön ohjauksen ja harjoittamisen.
- ohjaa asiakasta/kuntoutujaa hänen työ- ja toimintatapoihinsa liittyvissä asioissa sekä suunnittelee ja toteuttaa muutoksia toimintaympäristössä ja siten edistää ja ylläpitää yksilön/väestön terveyttä, turvallisuutta ja toimintakykyä.
- vaikuttaa alansa asiantuntijana yksilön/väestön terveyttä edistävään yhteiskunnalliseen kehittämiseen.

- toimii terveysliikunnan neuvojana ja ohjaajana ja tietää terveysliikunnan mahdollisuudet ja rajoitukset, kun pyritään edistämään terveyttä ja toimintakykyä, vähentämään sairauksien riskitekijöitä, ennaltaehkäisemään sairauksia ja vammoja sekä estämään sairauksien ja vammojen pahenemista.
- suunnittelee ja ohjaa sovellettua liikuntaa eri asiakas-/kuntoutujaryhmille liikunnan didaktiikkaa ja eri liikuntamuotoja käyttäen.
- kirjaa potilasasiakirjoihin toteuttamansa fysioterapian ja sen vaikutuksen kuntoutuksen laadun ja jatkuvuuden turvaamiseksi.
- soveltaa fysioterapiaa eri-ikäisten terveiden ja sairaiden toimintakyvyn, erityisesti liikkumiskyvyn tukemiseksi ja edistämiseksi sekä osallistuu kuntoutuksen suunnitteluun ja arviointiin oman alansa asiantuntijana.
- auttaa asiakasta/kuntoutujaa tunnistamaan omat voimavaransa käyttäen hyväksi erilaisia fysioterapiamenetelmiä.
- osallistuu toimintakyvyn, toimintaympäristön ja palvelutarpeiden arviointiin sekä suunnittelee ja toteuttaa fysioterapiaa osana toimintakykyä kehittävää ja/tai ylläpitävää kuntoutusta.

Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen

Fysioterapeutti

- käyttää taloudellista, hallinnollista ja työnjohdollista osaamista työssään sekä tiedottaa työstään tarkoituksenmukaisesti.
- soveltaa laadunhallinnan menetelmiä työssään.
- kehittää itseään, työtään ja ammattialaansa aktiivisesti käyttäen tutkivaa ja kehittävää työtettä.
- seuraa fysioterapian kansainvälistä ja kansallista kehittymistä.
- arvioi kriittisesti ammattitoimintaansa ja kehittää ammattitaitoaan koulutautumalla säännöllisesti.
- omaa korkeatasoiset viestintä- ja informaatioteknologiataidot.

(Opetusministeriö 2006:24, 30-32.)